

**Gyulai Szakképzési Centrum Harruckern János
Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája,
Szakiskolája és Kollégiuma**

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2017/2018-as tanév

Hatályos: 2017. szeptember 1-től

Czeglédiné Szappanos Anita

igazgató

Tartalomjegyzék

1. Az Intézmény bemutatása	4
1.1. Intézményünk szerkezeti felépítése.....	4
1.2 Szakgimnázium	4
1.3 Szakközépiskola	5
1.4 Szakiskola.....	5
1.5 Szakképzési HÍD Program	5
1.6 Felnőttoktatás	6
1.7 Kollégium.....	6
2. A köznevelési intézmény nevelési programja.....	7
2.1. Nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	7
2.1.1. Nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	7
2.1.2. Nevelő-oktató munka pedagógiai értékei.....	8
2.1.3. Nevelő-oktató munka pedagógiai céljai	10
2.1.4. Nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai.....	12
2.1.5. Nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei.....	13
2.1.6. Nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai	14
2.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	17
2.3. Otthoni munka, önálló ismeretszerzés.....	18
2.4 Egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	19
2.5 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	27
2.6 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	29
2.6.1 Pedagógusok feladatai.....	29
2.6.2 Osztályfőnök feladatai.....	31
2.7 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	32
2.8 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	35
2.9 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program.....	36
2.10 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	38
2.11 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....	38
2.12 A tanulmányok alatti vizsgák.....	42
2.13 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervek ..	44
2.14 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	45
2.15 A felvételi eljárás különös szabályai.....	46
2.16 Szakmai gyakorlat szervezése.....	47
3. A köznevelési intézmény helyi tanterve.....	48

3.1 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása ...	48
3.2 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	53
3.3 A magasabb évfolyamba lépés feltétele	54
3.4 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	56
3.5 Intézményi beszámoltatás, ismeretek számonkérésének követelményei és formái..	62
3.6 Középszintű érettségi vizsga témakörei	66
3.7 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	67
3.8 Az iskolában alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	67
3.9 Mindennapos testnevelés.....	69
3.10 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	70
3.11 Az iskolai egészségnevelési és környezeti nevelés elvei	71
3.12 A tanuló jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelésének alapelvei..	78
3.13 A nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	80
3.14 Alkalmazott pedagógiai módszerek	81
3.15 Az intézmény hagyományrendszere.....	84
4. Záradékok.....	85
5. Legitimáció.....	85
6. Mellékletek A pedagógiai program mellékletei megtekinthetők és letölthetők a: http://harruckern.hu/Let%C3%B6lt%C3%A9sek-m56	86

1. Az Intézmény bemutatása

1.1. Intézményünk szerkezeti felépítése

1.2 Szokgimnázium

9-13. évfolyamokon, szakmai képzés 13-15. évfolyamokon

Ágazatok:

- *Egészségügy*
- *Informatika*
- *Kereskedelem*
- *Vendéglátóipar*
- *Rendészet és közszolgálat*

1.3 Szakközépiskola

9-10-11. (12-13) évfolyamokon

Szakmacsoportok:

- *Szociális szolgáltatások*
- *Gépészet*
- *Elektrotechnika-elektronika*
- *Építészet*
- *Faipar*
- *Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció*
- *Vendéglátás-turisztika*
- *Élelmiszeripar*

1.4 Szakiskola

9-10-11. évfolyamokon

- Enyhe értelmi fogyatékos (tanulásban akadályozott) tanulók három évfolyamon szakiskolai képzésben részesülnek
- A képzésbe a tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottság javaslata alapján kerülhetnek a tanulók
- A szakiskola évfolyamain az általános műveltséget megalapozó oktatás-nevelés folyik, a képességek fejlesztése a tanulók adottságaihoz igazodik

Szakmacsoportok:

- *Mezőgazdaság (virágkötő)*

1.5 Szakképzési HÍD Program

20 hónapos (A és B típusú)

Belépési korhatár: betöltött 15 év

Előképzettség: általános iskola legalább 6. évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány.

Képzési idő: 2 év

Megszerezhető végzettség:

- alapfokú iskolai tanulmányok befejezését bizonyító HÍD tanúsítvány
- részsakképesítésről szóló szakképesítést igazoló bizonyítvány

Szakmacsoportok:

- *Faipar*
- *Élelmiszeripar*
- *Építészet*
- *Mezőgazdaság*
- *Vendéglátás-turisztika*
- *Szociális szolgáltatások*
- *Informatika (esti)*

1.6 Felnőttoktatás

Nappali és esti, munkarend szerint szakiskolai végzettséggel rendelkezők **szakközépiskolai érettségire** történő felkészítése helyi tanterv szerint.

Szaggimnáziumi és szakközépiskolai felnőttoktatás:

Szakközépiskolai (1-2 éves) oktatás esti munkarend szerint.

Szakképzési HÍD Program oktatás esti munkarend szerint.

Esti, munkarend szerinti oktatás szakiskolai végzettséggel, illetve érettségivel rendelkezők számára, a helyi tantervben foglaltak szerint. Állami támogatással két szakképesítés megszerzésére van lehetőség. A képzések szeptemberi, illetve „kereszt félévben” februári kezdéssel valósulnak meg.

1.7 Kollégium

Középfokú képzésben résztvevő, az intézménytől távol lakó tanulók számára biztosít a tanuláshoz és pihenéshez szükséges kulturált körülményeket.

2. A köznevelési intézmény nevelési programja

Iskolánk munkáját a demokrácia értékei iránti elkötelezettség, a nemzeti értékeink megbecsülése, az európai humanista értékrend hagyományainak megőrzése jellemzi. Célunk az esélyegyenlőség biztosítása, a régió lemaradásának megszüntetése, értékeinek széles körű bemutatása. Kiemelt figyelmet fordítunk az emberiség előtt álló közös problémákra és a különböző kultúrák iránti nyitottságra.

Oktató-nevelő munkánkat a tervszerűség, a komplexitásra való törekvés, a tanulói aktivitásra építés, valamint a tanulóink számára biztosított esélyegyenlőség jellemzi.

A demokratizmus, a humanizmus, az egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése, az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai nemzetek közössége, az emberiség) együttműködésének kibontakoztatása, a népek, nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a szolidaritás és a tolerancia értékei alapján szerveződnek a tanítási-tanulási folyamatok.

A minőségi munkavégzéshez és a gazdaság világában való eredményes szerepvállaláshoz kapcsolódó értékek: magas szintű szaktudás, a javakkal való okos gazdálkodás, a munkában való megbízhatóság, munka útján történő értékteremtés.

2.1. Nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1. Nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

- A sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek, felnőtt életben való boldogulásának, társadalmi és szülői elvárásoknak megfelelő, korszerű ismeretek nyújtása, készségek és képességek fejlesztése.
- Az egyes tantárgyakban a Tantervi Irányelvekben leírt alapelvek, tartalmak megjelenítése a tanulók képességfejlesztésére, megsegítésére vonatkozó útmutatások felvázolása.
- A tanítás-tanulás folyamatában maximálisan figyelembe kell venni az egyes tanuló sajátos nevelési igényét, sérülés specifikus szükségletét, és ennek érvényt kell szerezni az egyedi sajátosságokhoz igazított differenciált tartalmak, módszerek, eszközök alkalmazásával.

- A személyiségfejlődés érdekében az előnyös motívumok kialakításának és a hátrányos motívumok előnyössé válásának segítése.
- A pedagógiai folyamat során a társadalmi értékrendek, képességek kialakítása, fejlesztése.
- tanulóközpontúság
- partnerközpontúság
- demokratizmus és felelősségvállalás
- autonómia
- az esélyegyenlőség biztosítása
- a kollégiumi nevelés folyamatában megjelenő alapelvek

A középfokú intézményben az általános műveltséget kiterjesztő és elmélyítő, a magasabb műveltség megszerzését megalapozó nevelő-oktató tevékenység folyik. Alapfeladata az érettségi vizsgára és munkába állásra, illetve a szakmai képzésre, vizsgára és a felsőfokú tanulmányok megkezdésére való felkészítés.

2.1.2. Nevelő-oktató munka pedagógiai értékei

Intézményünk egész pedagógiai tevékenységét áthatják a közös értékek, illetve az azok alapján megfogalmazott alapelvek. Ennek az értékrendnek a súlypontjai:

- demokratizmus, humanizmus,
- az egyéniség tisztelete,
- az alapvető közösségek együttműködése,
- a nemek esélyegyenlősége,
- a szolidaritás és tolerancia,
- nemzeti értékek, hagyományok, különböző kultúrák iránti nyitottság.

Eszményeinkben olyan gyermek képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- művelt,
- kötelességtudó,

- érdeklődő, nyitott,
- kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjét illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik, ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
 - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
 - a természet, a környezet értékeit,
 - más népek értékeit, hagyományait,
 - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait tiszteli,

- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápoltság, gondozott.

Tudjuk, hogy e tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó gyermek személyiségében. Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb tanítványunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

2.1.3. Nevelő-oktató munka pedagógiai céljai

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka **céljait** az általános emberi és nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Célunk, hogy gyermekeink életkorát, állapotát figyelembe véve juttassuk el őket képességeik maximumára, minél önállóbb életvitelre, eredményesebb szocializációra, társadalmi integrációra készítésük fel őket.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program, különböző fejezeteiben később, meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés. Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Az iskola alapvető céljának tekinti a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztését, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítést. Fejleszti a tanulók kritikus gondolkodását, a kreativitását, a kezdeményezőkéességét, a problémamegoldó képességét, a kockázatértékelési képességét, a döntéshozó képességét, az érzelmek kezelését, amely területek minden kulcskompetencia fejlesztésében megjelennek. Az iskolai nevelés és oktatás járuljon hozzá Magyarország gazdasági fejlődéséhez. Segítse az etikus gazdasági és társadalmi viselkedésmódok megismerését a felelősségtudat, tudás kialakítását a hosszú távú környezeti és gazdasági fenntarthatóság érdekében, a magyar gazdaság pozíciójának erősítése, növekedése érdekében.

Az iskolai tanulásszervezés hatékonyságának egyik feltétele, a modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá válása.

Az iskola teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához. Ez olyan pedagógiai munkát feltételez, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, személyiségének a fejlesztése áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

Az iskola az ismertátadás mellett **az alábbi kulcskompetenciák fejlesztésére helyezi a hangsúlyt:**

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetencia
- Természettudományos kompetencia
- Digitális kompetencia
- Hatékony, önálló tanulás kompetencia
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A társadalmi befogadás erősítése, társadalmi értékrendek, képességek kialakítása, fejlesztése:

- Érték - és normaközvetítés.
- Szociális készségek következetes fejlesztése, melyek segítik az együttes munkavégzés és az önálló életvezetés esélyeit.
- Tanítványainkat saját képességeikhez és adottságaikhoz igazodva a legteljesebb mértékben készítjük fel a társadalmi beilleszkedésre.
- Legyenek gyermekeink az adottságaikhoz képest testileg - lelkiileg kiegyensúlyozott fiatalok.

Készség és képességfejlesztés: a képességek differenciált, egyénre szabott fejlesztése, rehabilitációs, rehabilitációs feladatok széleskörű értelmezése, amely az egész intézmény működését áthatja.

- Minden gyermeknek a lehetőségeihez mért legteljesebb fejlődés biztosítása egyénre szabott speciális képességfejlesztés, tehetséggondozás,
- Magas szintű hozzáadott pedagógiai érték,
- Egyéni tanulási utak biztosítása.

Széles körű szakmai és szakmaközi együttműködés kiépítése, nyitottság, önálló alkotó szellemi légkör, új tartalmak fejlesztésének képessége, innováció.

2.1.4. Nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai

- a személyiség harmonikus fejlődésének biztosítása, gazdagítása, önfogadásra, mások elfogadására, toleráns magatartásra való nevelés
- megfelelő tanulásszervezési formák alkalmazása, a differenciálás, az egyéni fejlesztés érvényesítése
- sokoldalú, konkrét segítség nyújtása, alkalmas tanulási környezet megteremtése és tapasztalatszerzési lehetőség biztosítása
- alkalmazható, praktikus ismeretek nyújtása
- a tanulói aktivitás serkentése, a folyamatos motiváció biztosítása
- a képességek korrekciója és fejlesztése egyéni és kiscsoportos formában
- a szükségleteknek megfelelő egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs ellátás megszervezése
- az eredményes nevelő-oktató munkához szükséges személyi, tárgyi feltételek biztosítása
- munkavégzés képességének fejlesztése
- a munkavállalói kompetenciák elsajátíttatása
- gyakorlatorientált képzés
- az életvezetési technikák elsajátíttatása, gyakorlása
- a környezethez való folyamatos alkalmazkodás, válaszok megfogalmazása a környezet kihívásaira
- a szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés erősítése.

- a pedagógiai tevékenység alapja a tanuló - nevelő - szülő együttműködése a szülők tájékoztatása gyermekük fejlődéséről, elért eredményeiről, családi kapcsolattartás megerősítése
- az iskolai gyermekvédelmi tevékenység működtetése
- a hátrányos szociokulturális környezetből érkezett tanulók felzárkóztatása beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségeinek leküzdése
- lemorzsolódás csökkentése
- szakmához való elkötelezettség javítása
- közösségfejlesztés

Az iskola feladata, hogy tanulói a nevelési folyamatban megismerjék az országot és tágabb környezetét, a Kárpát-medencét, a hagyományokat, valamint járuljon hozzá a nemzeti identitás fejlesztéséhez, beleértve az ország nemzetiségeihez, kisebbségeihez tartozók azonosságtudatának ápolását, kibontakoztatását.

Az iskolának módot kell adnia arra, hogy a tanulók ismereteket szerezzenek a hazánk területén élő kisebbségek életéről, kultúrájáról, ugyanakkor összpontosítania kell az európai, humanista értékrendre és azokra a tartalmakra, amelyek Európához tartozásunkat erősítik. Az iskola segítse elő, hogy a tanulók megismerjék más népek történetét, hagyományait, kultúráját, szokásait, életmódját, a különböző kultúrák iránti nyitottságot, megértést. Fordítson figyelmet az emberiség előtt álló közös, globális problémákra. Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a tanuló nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselete váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

2.1.5. Nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei

A nevelés-oktatás eljárásrendszerén elsődlegesen az alkalmazott módszerek körét értjük.

Az alkalmazott módszer kiválasztásának **alapelvei**:

- a módszer mindenkor a pedagógiai célhoz, tartalomhoz igazodjon
- a módszer megválasztása igazodjon a tanuló fejlettségéhez, állapotához, szükségleteihez- személyre szabottan egyéni tanulási utak biztosításával

- vegyük figyelembe a tanulók életkori sajátosságait, előzetes tudását
- a tanulók esetleges részképesség zavaraihoz a leginkább alkalmazkodó módszerkombinációkat használjuk
- a tapasztalatszerzésnek, a követendő mintaadásnak, a modellnyújtásnak, utánzás, cselekedtetés, gyakorlásnak, a megerősítésnek, játékoknak, szerepjátékoknak, fejlesztő beszélgetéseknek jelen kell lenni a tanítás-tanulás, a nevelés egész folyamatában
- fontos a szokások, szabályok követése, gyakorlása, az önállóság kialakítása
- az egészséges életmód szokásrendszerének és a minél önállóbb életvezetés tevékenységeinek gyakorlása
- az alkotóképesség kibontakoztatása.

2.1.6. Nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei (pl. mintaadás, példakép, bírálat, beszélgetés).

A tevékenység megszervezésének módszerei (motiváció, megbízás, ellenőrzés, értékelés, játékoság, gyakorlás).

A módszert az adott helyzetnek, megfelelően választjuk meg, rugalmasan alkalmazkodva az aktuális szituációhoz.

Közösségi jellegű módszerek:

- differenciálás
- cselekvés és tevékenységközpontúság
- közvetlen tapasztalatszerzés

Legfontosabb elveink:

- lépésről-lépésre haladás elve
- fokozatosság elve
- folyamatos megerősítés elve

Pedagógusainkra jellemző:

A tanulók megismerésére törekszik, a tanulók egyéni fejlődésének figyelembe vételével alkalmazza a differenciált tanulásszervezési eljárásokat, tanulásszervezési módokat, formákat. Segítő, irányító, szervező, értékelő tevékenysége arra irányul, hogy a tanulók kompetenciái

kialakuljanak. Tapasztalatszerzésre, tevékenységre számtalan teret biztosít a nevelési folyamatban. Jellemzője a szakmai megújulás készsége, a reflektivitás, az adaptivitás, az együttműködő képesség, az empátia, tolerancia, a játékosság, gyakorlatiasság, tevékenység központúság.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontok emelhetők ki:

- Olyan szervezési megoldások előnyben részesítése, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportoktatásban, a tanulók páros, részben és teljesen egyéni, individualizált oktatásában) a tanulók tevékenységeinek, önállóságának, kezdeményezésének, problémamegoldásainak, alkotóképességének előtérbe állítása.

A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz optimálisan alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.

A diákközpontú pedagógus fő jellemzője a diákközpontúság, különösen szakképzési HÍD osztályokban:

- megteremti a fejlődés lehetőségeit,
- jelenléte intenzív,
- magatartása indirekt és szeretetteljes,
- érzelmi beállítódása pozitív,
- sok pozitív visszajelzéssel dolgozik,
- követelményében mértéktartó,
- megértő,
- a diákok megbecsülése magas fokú,

- partneri viszonyban dolgozik,
- lemond az aktivitásról a diákok javára,
- nem alakít, hanem alakulni enged,
- folyamatosan tanulmányozza, figyeli a diákokat,
- olyannak fogadja el a diákokat, amilyenek és ebből indul ki,
- önmagát is eszközként kínálja a diák fejlődéséhez,
- használja a diák hozott gondolatait és érdeklődését,
- a hibázást is pedagógiai szempontból használja,
- háttérből szervez,
- párbeszédet folytat,
- tekintélye belső értékeiből, erejéből fakad, nem támaszkodik, hivatkozik külső tényezőkre,
- személyre szabott értékelést alkalmaz a diák egyéniségének figyelembe vételével,
- stílusa helyzetfüggő

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjai:

- Minden tantárgyból megfelelnek a helyi tanterveinkben meghatározott feltételeknek.
- Rendelkeznek olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amely képessé teszik őket arra, hogy megfeleljenek a társadalmi elvárásoknak illetve a felsőfokú intézmények követelményeinek.
- Ismerik a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségekben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat.
- Határozott elképzeléssel bírnak saját közelebbi és távolabbi jövőjükkel.
- Képesek életük aktív irányítására.

Az oktatási, nevelési feladatokat ellátó oktatási telephely mindegyike rendelkezik világos, komfortos tantermekkel, testnevelő és kondicionáló termekkel, mindehhez kapcsolódó kiszolgáló mellékhelyiségekkel. A könyvtár sajátos munkarend mellett működik. Audiovizuális eszközök, valamint a számítástechnikai berendezések tantermei minden épületegyüttesben korlátozott számban állnak rendelkezésre.

2.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

A tanulók erkölcsi nevelése

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

A tanulók értelmi nevelése

Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése

Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése

Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

A tanulók akarati nevelése

Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

A tanulók nemzeti nevelése

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

A tanulók állampolgári nevelése

Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

A tanulók munkára nevelése

Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátásra és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

A tanulók egészséges életmódra történő nevelése

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

2.3. Otthoni munka, önálló ismeretszerzés

A tanítási órán elhangzottak elmélyítését szolgálva intézményünkben írásbeli, szóbeli és online feladatok adhatók. Elvégzésének ellenőrzése, az ellenőrzés változatos módszereinek alkalmazása nélkülözhetetlen a tanulók aktivitásának, önálló munkájának fokozása érdekében.

Felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások

A tudás béli különbségek csökkentése érdekében elsősorban magyar nyelvből, matematikából és idegen nyelvből biztosítunk, de igény szerint bármelyik tantárgyból szervezhető szakirányú fejlesztő felkészítés.

Konzultáció a tanulmányi problémákról

Bármikor, bármelyik tanuló kérheti a szaktanár, osztályfőnök segítségét tanulási nehézségeinek megoldására.

A Szakképzési HÍD Program osztályaiban negyedévente Egyéni Fejlesztési Napló értékelése történik minden érintettel.

Felkészítés tanulmányi versenyekre, pályázatokra

Iskolai verseny bármely tantárgyból szervezhető. Célja, hogy minél több tanulót bevonjunk és sikerélményhez juttassunk. Az itt kiemelkedő eredményt elérő tanulók képviselik az iskolát a különböző versenyeken.

Iskolai pályázat: minden tantárgyból hirdethető, ahol a tanulók az általuk választott témát önállóan, kreatív módon dolgozzák ki.

A pályázaton belül:

- egy téma írásos feldolgozása

- technikai összeállítás, ötlet
- megfigyelések jegyzőkönyvi értékelése

A pályázatok értékelése után a legsikeresebb munkák készítői a jutalom mellett az iskola diáksága előtt is ismertethetik pályázatuk lényegét.

Külső pályázaton a vállalkozó, érdeklődő tanulók mindig részt vehetnek.

2.4 Egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Helyzetelemzés

Társadalmi környezet

Az egészségfejlesztés és annak egyik megvalósulási formája a korszerű egészségnevelés, a tanuló és a szülő részvételével az egészségi állapot erősítésére, fejlesztésére szolgál.

Az intézményünkben folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek, a tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen valamint megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakorolva a személyiséget érő változásokra.

Az iskolai egészségfejlesztés az intézmény egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely egyaránt irányul a pedagógusok és tanulók egészségügyi ismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a fizikai és pszicho- szociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére, az oktatói-nevelői tevékenységben a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében.

Családi háttér

A családi háttér a tanulók többségénél sajnos nem rendezett; nevelő-oktató munkánkhoz csak részben kapjuk meg a szülők partneri megerősítését az egészséges életmódra neveléshez.

A kapcsolattartásban az iskola a kezdeményezőbb, felhasználva a családpedagógia hagyományos és új eszközszerét.

Iskolai környezet

A tanulók és dolgozók étkezéséhez nagyméretű ebédlő és tálalókonyha áll rendelkezésünkre. A mellékhelyiségek állapota kielégítő, a kézmosók száma elegendő. Az iskola gondozott udvara, igényesen kialakított parkja biztosítja a tanulóknak a szabadban tartózkodás és udvari

játék lehetőségét, a sportpálya pedig kiegészíti a mindennapos testnevelés infrastrukturális feltételeit.

Az oktatók szakmáink között kiemelt szerepet kap az egészségügyi képzés. A képzéseink kapcsán kiváló kapcsolattal rendelkezünk a Pándy Kálmán Kórházzal és az Országos Mentőszolgálattal.

Magasan képzett szakemberek segítik munkánkat. Az egészségfejlesztő team kiegészül főnövérekkel, orvosokkal, védőnőkkel, mentőtisztekkel, szociális munkásokkal, mentálhigiénés szakemberekkel. Színvonalas egészségghét keretében tudjuk átadni azokat az ismereteket, amelyek kellő információval látják el a tanulóinkat. Fontosnak érezzük, hogy a család mellett az intézmény falai között is megerősítsük az egészséges életmód fontosságát, a rendszeres mozgás jelentőségét, ezzel kiegészítve a biológiai ismereteket anatómiai ismeretekkel.

Tanulóink egészségi állapotának megőrzése érdekében szükség van egészségnevelési programokra. Az iskolának minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Az iskola feladata, hogy nyújtson támogatást a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésében.

Az iskola feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel.

Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Az iskola feladata az elsődleges megelőzés.

Az egészségre nevelésnek komplexitást kell alkotnia más tantárgyakkal, szabadidős tevékenységekkel, napszakokhoz kötődő egyéb cselekvésekkel, iskolai és kollégiumi élettel.

Az iskola és a kollégium a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

Humánerőforrás:

A humán erőforrás jellemzői

Az iskolai egészségfejlesztés egyik meghatározó feltétele a jól felkészült egészségfejlesztő pedagógus, aki vezeti az oktatási, nevelési és egészségügyi szakdolgozókból alakult egészségfejlesztési teamet, csoportot és koordinálja az intézmény helyi adottságainak, szükségleteinek ismeretében tervezett iskolai egészségfejlesztési program résztvevőinek a tevékenységét. Az iskolai egészségfejlesztő team megalakítása. A csoport tagjai a helyi adottságoknak, lehetőségeknek megfelelően: az intézményvezető vagy megbízottja, az egészségfejlesztő koordinátor, aki valamilyen célirányos képzésben vagy továbbképzésben részt vett pedagógus, az iskolaorvos, a védőnő, a testnevelő, a diákönkormányzatot segítő pedagógus. Iskolánkban kettő egészségfejlesztő tanár segíti a kollégák munkáját.

Iskolapszichológus

A pszichológus a lelki problémák megismerésében, feldolgozásában segít a tantestületnek. Szakmai ismeretei révén, olyan területeken adhat folyamatosan segítséget a diákoknak, tanároknak, de akár a hozzá forduló szülőknek, amelyek felismerése, problémakezelése speciális szakmai felkészültséget követel.

Iskolaorvos, háziorvos, védőnő

Az iskola egészségügyi ellátásról szóló jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa és védőnője, valamint a tanulók fogászati ellátását /szűrés, ellátás/ végző kijelölt fogorvosa. Az iskola egészségügyi feladatokat az orvos és a védőnő közösen látja el.

Feladataik a következőképpen csoportosíthatók: /Ez a felsorolás minden tekintetben összhangban van az egészségügyről szóló 1997. CLIV törvény 38. § /1/ és /2/ bekezdésével/

- a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát. Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányulnak /szekunder prevenció/
- közreműködés: közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve /pl. elő-adás az egészséges táplálkozásról/

Az egészségfejlesztő programok lebonyolításban és szakmai ellenőrzésben elengedhetetlen segítség az iskolaorvos, iskolapszichológus és a védőnő.

Baleset megelőzés, balesetellátás:

Az osztályfőnökök minden tanév első tanítási napján balesetvédelmi oktatást tartanak, tudatosítják a baleset-megelőzéssel, munka- és tűzvédelemmel, személyi biztonsággal kapcsolatos szabályokat. A szaktanárok az első órán a tantárgyaknak megfelelő munkavédelmi és baleset-megelőző oktatást végeznek. A könnyű sérüléssel járó baleseteket helyben kezeljük. Súlyosabb sérülésnél az iskolaorvost, vagy a mentőket értesítjük a szülőkkel párhuzamosan

Egészségnevelés:

Az egészségnevelési program célja

Közvetlen célunk a tanulók egészségvédelme, egészségfejlesztése és az egészséges életmódra történő felkészítése. Ebből adódóan programunk az egészség megőrzését, kondicionálását, erősítését, fejlesztését célozza.

Ezt úgy tudjuk elérni, ha tanulóink a célhoz vezető szabályokat megismerik, elfogadják, majd mindennapi gyakorlattá tudják tenni. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások – hatékonyan – a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki.

Az egészségfejlesztés főbb területei

- a dohányzás visszaszorítása, illetve korlátok közé szorítása
- az alkohol- és a drog prevenció
- az egészséges táplálkozás
- az aktív testmozgás, és a mozgásszervi betegségek csökkentése
- a mentális betegségek megelőzése
- az AIDS prevenció

Kiemelt fejlesztési követelmények:

A tanulók rendelkezzenek alapvető ismeretekkel: az emberi test működéséről, a testi és a lelki egészség összefüggéséről, a betegségek és a balesetek elkerülésének módjairól. Az egészségkárosító és szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzéséről, a szexuális kultúráról.

- **9. évfolyam:** lelki egészség, személyiség kialakulása, önismeret, önkontroll, lelki feszültség, konfliktuskezelés, technikák, testi egészség, balesetek megelőzése, egészséges táplálkozás, háztartás és környezetvédelem, káros szenvedélyek hatása

- **10. évfolyam:** lelki egészség: szorongás, stressz, feszültség, fáradtság oldásának technikái, önálló döntés képessége, személyes felelősségvállalás, pozitív-negatív élmények feldolgozásának képessége - testi egészség: betegségek és megelőzésük, egészséges öltözködés, személyi és testi higiéné, helyes testtartás, rendszeres testedzés fontossága, káros szenvedélyek hatása
- **11. évfolyam:** lelki egészség: művészi önkifejezés, humor, játék, testi egészség, egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése, gyógyítása, szexuális élet megkezdése
- **12. évfolyam:** lelki egészség: empátia, figyelmesség és egymáshoz való alkalmazkodás, rugalmasság-autonómia megőrzésére irányuló erő, belső stabilitás kialakítása, testi egészség: szűrőprogramok, rehabilitáció jelentősége, önvizsgálat jelentősége, betegekkel és fogyatékosokkal szembeni magatartás, káros szenvedélyek hatása

Az egészségnevelés lehetőségei osztályfőnöki órákon

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete /testi higiénia/, egészséges testtartás, a mozgás fontossága /testedzés fontossága/
- az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe, a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamatok /gyógyszerhasználat/
- elsősegély-nyújtási ismeretek, barátság, párkapcsolatok, szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben /AIDS prevenció/
- személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- tanulás és tanulás technikái
- rizikóvállalás és határai /közlekedés, személyes biztonság/
- szenvedélybetegségek elkerülése /alkoholizmus, dohányzás, játékszenvedély/
- tanulási környezet alakítása, a természethez való viszony az egészséges környezet jelentősége /zaj, légszennyezés, hulladékkezelés

Hosszú távú céljaink

- tanulók életvezetésének, viselkedés- és környezetkultúrájának helyes alakítása
- betegségek megelőzése, a korai szűrésekben való részvétel biztosítása
- egészséges táplálkozás érvényesítése
- aktív testmozgás elterjesztése
- egészségkárosító magatartásformák elkerülésére
- alkohol-, drog- és dohányzás visszaszorítására nevelés

- a tanulók egészségének megőrzéséhez szükséges kompetenciák fejlesztése /életvitel, mozgásprogram, étrend kialakítása, szociális készségek/

Feladatok, tevékenységek és a megvalósítás szinterei

A tanulás egészséges és biztonságos feltételeinek biztosítása érdekében minden pedagógus feladata megismertetni és betartatni a tanulókkal:

- a közösségi együttélés szabályait /házirend/
- a helyiségek rendjét
- a mellékhelyiségek, öltöző, mosdók helyes használatát
- tanórák közti szünetekben való szellőztetést
- napszaknak, időjárásnak megfelelő világítás használatát
- optimális osztálytermi környezet és légkör kialakítását
- a társas együttműködés alapvető normáit
- az önálló tanulás technikáit
- a padban történő helyes ülés mód elsajátítását
- a közvetlen tanulási környezet rendben tartásának szabályait
- az ebédlőben való viselkedés, az alapvető étkezési kultúra alkalmazását

Tanórai feladatok, tevékenységek

- serdülőkori önismereti, személyiség és kompetenciafejlesztő foglalkozások, problémamegoldó gyakorlatok, esetelemzések osztályfőnöki szakórákon
- az egészséges életmódhoz kapcsolódó ismeretek elsajátítása, gyakorlása, információk feldolgozása
- egészséges napirend, étkezési és tanulási szokások kialakítása
- közlekedési, fogyasztóvédelmi és balesetvédelmi ismeretek oktatása
- viselkedés és mozgáskultúra fejlesztése /osztályfőnöki, erkölcsstan, testnevelés, tánc/
- tanulók optimális terhelése
- tanulói gyűjtőmunka, kiselőadások, plakátok készítése a különböző egészségnevelési témakörök feldolgozása során
- felvilágosító előadások, oktatófilmek megtekintése
- szituációs és szimulációs gyakorlatok
- stressz- és konfliktuskezelő technikák megismerése, gyakorlása

Tanórán kívüli feladatok

- iskolai étkeztetés, a büfé egészséges életmódot támogató kínálatának biztosítása
- egészségügyi szűrések,
- pszichés problémák feldolgozásának segítése /szükség esetén a Pedagógiai szakszolgálat, Gyermekjóléti szolgálat munkatársainak, iskolaorvosnak a bevonásával/
- túrák, kirándulások
- sport és egészségnap
- versenyek, vetélkedők
- egyéni és kiscsoportos fejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozó, pályaorientációs programok,
- a szabadidő hasznos, értelmes eltöltését, a regenerálódást segítő egyéb programok biztosítása,

Segítő kapcsolatok

Intézményen belüli segítők	Intézményen kívüli segítők
<ul style="list-style-type: none">• osztályfőnök, mint elsődleges oktató, nevelő• testnevelő, a tanulók testi, fizikai állapotának fejlesztője• pedagógusok• nevelő, oktató munkatársak	<ul style="list-style-type: none">• szülők• iskolaorvos• védőnő• pszichológus• felkért, meghívott előadók• szociális munkás• egészségfejlesztő tanár• mentálhigiénés szakember• Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat• az iskola fenntartója• mentőtiszt• orvos• ÁNTSZ szakember

A pedagógusok szerepe az egészségnevelésben

A gyerekek az életvitelüket többnyire minták követésével alakítják, ezért különösen fontos a pedagógusok példamutató életmódja. A tanár az egész személyiségevel nevel, így válik az erkölcsi nevelés alapjává a példamutatás. A pedagógus egyéni és testületi magatartásának tükröznie kell azt a közösségi értékrendet, amire a tanulókat nevelni akarjuk. Minden ismeret és hitelesen közvetített tudás a tanulók tájékozottságának, műveltségének gyarapítása mellett erkölcsi ítélőképességüket is segíti.

Az erkölcsi értékek a mindennapi cselekvésben alakuló szokások, az értékek tudatosulása útján válnak a hétköznapi élet irányítására alkalmas jellemformáló erővé.

Az iskola, mint élettér is befolyásolja a tanulók egészségét és pszichikumát, ezért az iskolai környezetnek meghatározó szerepe van az életvitel és napirend alakításában.

Hatékonyság- és eredményességvizsgálat

Az egészségfejlesztési program megvalósításának hatékonyságát legalább két évente vizsgáljuk az egyes tanulók, osztályközösségek és partnerek körében az alábbi területeken és módszerek alkalmazásával:

Személyiségjellemzők	Pedagógiai megfigyelések Tanulói önjellemzés Érdeklődés felmérése
Ismeret- és attitűdváltozás	Irányított beszélgetés. Kérdőíves felmérés
Magatartásváltozás	Cselekedetek, valós élethelyzetekhez való alkalmazkodás vizsgálata folyamatkövető megfigyeléssel.
Az egészségnevelés iskolai feltételrendszere	Tantestületi önértékelés

Ezzel kapcsolatos teendőink:

- Gondoskodjunk az osztálytermek megfelelő, rendszeres szellőztetéséről;
- Feleljen meg az osztálytermek berendezése az egészségügyi szempontoknak. Figyeljenek a pedagógusok a gyerekek megfelelő testtartására. Az ülésrend kialakítása tegye lehetővé minden tanuló számára a megfelelő, egyéni adottságokat is figyelembe vevő (pl. rövidlátás, hallási zavar) testhelyzetben történő figyelmet és tanulást. Ügyeljünk arra, hogy az ülésrend időszakonkénti változtatásával nyújtsanak változatosságot a gyermekek szemének és gerincének terhelésében;

2.5 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének a megszervezése, irányítása alapvető feladat. Ez az iskolánkban a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén, másrészt a tanulói közösségek ráhatásán keresztül érvényesül.

Fontos pedagógiai feladat, hogy tanulóinkban tovább fejlesszük, illetve kialakítsuk a szűkebb és tágabb társadalmi környezetük iránti érdeklődést. Megértsék, hogy céljaik megvalósításához

elengedhetetlen az alkotó közösségbe való tartozás. Elő kell segíteni a diákok kisebb-nagyobb közösségi csoportjának kialakulását, elsősorban a kultúrához, a tudomány különböző területeihez, a testedzéshez kötődően.

Feladataink:

- Tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, és az elvégzett munkát értékeljék.
- A tanulók a kisebb vagy nagyobb közösség által szervezett tevékenységbe kapcsolódnak be.
- Azokban aktívan részt vesznek, magatartási, viselkedési formákat, tapasztalatokat gyűjtnek.
- Az osztályközösségek fejlesztésében az osztályfőnökök munkája elsődleges.
- A közösségfejlesztésben fontos szerepe van az intézményi szintű diákönkormányzatnak.
- Pedagógus segítségével tevékenykednek. Ez a segítség kiterjed a diákképviselők felkészítésére, rendszeres informálásukra, döntési helyzetbe hozásukra, a különböző korosztályúak együttműködésének elősegítésére, az önállóság fokozására, de a kollektív beszámoltatásra is.
- Ebben kitüntetett szerepe van a diákönkormányzat munkáját segítő tanárnak.
- A közösségfejlesztésben az egymás megismerése, a másság elfogadása, a személyiség fejlődése tudatos nevelőmunkával valósul meg, amelyben szerepe van:
 - a magatartási szabályok megismertetésének,
 - a megtanult szabályok iskolában és iskolán kívüli alkalmazásának,
 - a különböző vélemények megismerésének,
 - a közösségi szerepek elsajátításának.

2.6 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

2.6.1 Pedagógusok feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait:

- a tanítási órákon végzett - előre megtervezett – nevelő-oktató munka,
- tanévre szóló tanmenet elkészítése, szükség szerint helyi tervezések, egyéni fejlesztő programok készítése,
- folyamatosan gondoskodik a tantermek szükséges megvilágításáról, szellőztetéséről
- felelősséggel tartozik a gyermekek testi épségéért,
- felkészül a tanítási órákra, jól átgondoltan szervezi és előkészíti a szemléltetést, az audiovizuális eszközök használatát, a természetbeni megfigyelést szolgáló tanulmányi sétákat, a testi nevelés érdekében kihasználja a testnevelési órák fejlesztési lehetőségeit,
- rendszeresen elvégzi a növendékek teljesítményeinek értékelését a jutalmazás és büntetés hatékony alkalmazását a helyi tantervbe rögzítettek alapján,
- folyamatosan képezi magát, hospitál kollégáinál, munkaközösségi foglalkozásokon aktívan részt vesz,
- az oktató-nevelő munkát egységes pedagógiai elvek alapján a módszerek szabad megválasztásával végzi.
- javaslattevő jogköre alapján segíti a helyes szakmai kezdeményezések kibontakoztatását,
- a tanmenetet, a tanév során szerzett tapasztalatok alapján pedagógiai, módszertani kiegészítéssel látja el,
- amennyiben a munkáját váratlan akadályoztatás miatt nem tudja megkezdeni, legkésőbb a munka megkezdése előtt 30 perccel köteles azt jelenteni a közvetlen főnökének,
- helyi, megyei, országos vetélkedőkre felkészíti évfolyamának kijelölt tanulóit,

- amennyiben a jogszabály másképp nem határoz, egyéb esetben legalább egy nappal előbb kér engedélyt, ill. felmentést a munkából való távolmaradására. (pl.: szabadnap kérelem stb.,)
- ünnepségek előkészítésében aktívan részt vesz, azokon megjelenik,
- ismerje jól a növendékek fejlődésének útját, otthoni életét,
- részt vesz a szülői értekezleteken és megfelelő információkat nyújt a gyermek fejlődéséről,
- köteles részt venni a nevelő-oktató munkával összefüggő valamennyi megbeszélésen, értekezleten,
- ellátja azokat az adminisztrációs, szervezési feladatokat, amelyek a nevelő-oktató munka folyamatosságához ezek szükségesek,
- részt vesz azokon a rendezvényeken, amelyeket intézményünkben rendeznek,
- ellátja azokat a helyettesítési feladatokat, túlórákat, amelyekkel megbízzák,
- részt vállal a nevelőtestület újszerű szakmai törekvéseiből, véleményét és tapasztalatát helyi tanácskozásokon kiírt, meghirdetett pályázatokban, szakmai módszertani folyóiratokban hozza nyilvánosságra,
- távolléte esetén a szakszerű helyettesítés biztosítása érdekében tanmeneteit, szekrényének kulcsait a tanításhoz szükséges egyéb eszközeit tegye elérhetővé.
- Titoktartási kötelezettséggel bír.

Szakképzési HÍD Program osztályaiban:

- Egyéni Fejlesztési Tervek folyamatos vezetése (team)
- Rendszeres egyéni beszélgetések
- Havi, esetenként heti kapcsolattartás szülőkkel
- Team értekezleteken részvétel

Személyes kritériumok és képességek:

- jó kommunikációs készség,
- precíz, pontos munkavégzés,
- jó kezűgyesség,
- önállóság,

- megbízhatóság,
- felelősségtudat,
- hivatástudat
- empátia
- tolerancia

2.6.2 Osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév szeptemberében, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály tanulóival, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztályba tartozó tanulók szüleivel.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

Ezen felül a Szakképzési HÍD Program osztályfőnökei:

- Egyéni fejlesztési Terv készítése,
- Heti rendszerességgel team értekezletek, esetmegbeszélések lebonyolítása, vezetése
- Negyedévenként Egyéni Fejlesztés Terv értékelése (diák, szülő, pedagógusok)
- Évi két alkalommal családlátogatás
- Órarendbe beépítve heti két alkalommal egyéni beszélgetés (komplex diák támogatás)

2.7 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók kezelése

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatásuk. Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülés specifikusság” alkalmazkodást jelent, az SNI típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai - esetenként egészségügyi - eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a következő elvek szerint szervezzük a munkánkat:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat biztosítunk ott, ahol erre szükség van;
- szükség esetén sajátos, a fogyatékoságnak megfelelő tartalmakat, követelményeket építünk be a helyi tantervbe,
- segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segítjük a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve, amennyiben szükséges egyéni fejlesztési tervek alapján.

Hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere:

A tehetség, képesség kibontakoztatását, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek (szolgáltatások):

- Mindannyiunk „közös ügye”, feladata és felelőssége a tanulók alapos megismerésén keresztül a kiemelkedő képességek felismerése és továbbfejlesztése, a tehetség kibontakoztatása.
- A tehetség, a képesség kibontakoztatását - a tanórai differenciált foglalkoztatás mellett - jól szolgálják a különböző tanórán kívül szervezett tevékenységek, a nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások.
- E tevékenységek - melyek szervezésénél a tanulói és szülői igényeket is figyelembe vesszük - a tehetség kibontakoztatásán, a gyengébb képességű tanulók felzárkóztatásán túl szociálisszolgáltatásokat is nyújtanak.

Az osztályfőnök és minden szaktanár, kollégiumi nevelő kiemelt feladata:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanulás megszervezése.
- Felzárkóztatás - tehetséggondozás személyre szabott szervezése, motiválás, továbbtanulás irányítása.
- Zavartalan tanulás feltételeinek biztosítása az iskolában szaktantermi könyvtári szolgáltatások stb. szükség szerint kollégiumi elhelyezés.
- Diákétkeztetés
- Tankönyvvásárláshoz segély, tankönyvtámogatás (pl. nagycsaládosoknak)
- Alapítványi és egyéb családtámogatási segélyezés, ajándékozás, jutalmazás, stb. támogatása.

- Szoros kapcsolat a fenntartóval, gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek (pályázatok, kérelmek beadása).
- Lehetőségekhez mérten a család, szülők életvezetési gondjainak segítése.
- A gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátása.

A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei:

- Az önálló tanulást segítő fejlesztés: kreatív tevékenységre épülő foglalkozások
- Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése: kommunikációs képességeket fejlesztő programok
- Szociális kompetenciák fejlesztése: közösségfejlesztő, közösségépítő programok

A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei: a szöveges értékelés – árnyalt értékelés (egyéni fejlődési napló)

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Évről-évre számolnunk kell azzal, hogy a beiskolázás eredményeként nemcsak jól felkészült, magas szintű előképzettséggel rendelkező tanulók érkeznek iskolánkba. Az előképzettségben tapasztalható eltérések, valamint a tanulási és képesség béli különbségek feltárása, a segítségre szoruló felderítése alapja annak a munkának, amit tanulóink érdekében végzünk.

Ebben a munkában három fázist különböztetünk meg:

- az induló helyzet felmérését,
- foglalkozások szervezését,
- a szinten maradás segítségét.

A sikeres munka hatékonysága érdekében a tanórai munkán túl építeni kell a tanórán kívüli tevékenységekre is. Ennek fő színterei, tevékenységi formái:

- differenciált foglalkozások, egyéni feladatok kitűzése;
- tanulótársak, tanulópárok szervezése;
- korrepetáló, felzárkóztató foglalkozások.

Sajátos tanulásszervezési megoldások alkalmazása nélkül nem valósíthatók meg a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelésének, oktatásának feladatai. A jelenlegi társadalmi változások kialakulóban lévő értékrendszere gyakran különbözik attól, amelyet a

tanár a tanórán átadni, közvetíteni kíván. Ez a távolság értékzavart okozhat egy fejlődésben lévő szemlélet esetében, amely gyakran vezethet magatartási zavarokhoz. Az iskolákra, a tanári személyiségre ez esetben is óriási útmutató, helyreigazító szerep hárul, amely széles tudásanyagot, megalapozott szemléletet és nagy toleranciát kíván. Megítélésünk szerint tanulóink személyiségének építése csak a családokkal együttműködve lehet sikeres.

Célunk, hogy a nehezen nevelhetőség elkerülése, feloldozása érdekében összehangoljuk a szülői ház és iskolánk nevelési elveit. A prevenció legfontosabb eszközének a szülőkkel való kapcsolattartást tekintjük, hogy minél többet tudjunk meg tanulóink szokásairól, kedvelt tevékenységeiről, viselkedéséről, reakcióiról, hogy az esetleges problémákat mihamarabb felismerjük és hatékonyan megoldjuk. Iskolánk második otthon kíván lenni, mégpedig úgy, hogy a tanulók tanuláson kívüli problémáival is foglalkozik. Ennek előfeltétele a kölcsönös bizalom és szereteteli kapcsolat kiépítése a pedagógusok és a tanulók között. Az iskola az életre nevel, ezért a pedagógiai programunkban a személyiség fejlesztésének és konkrét helye van. A reális önismeret kialakítását és a kreatív megközelítésű erőszakmentes konfliktuskezelés elsajátítását szakmailag kidolgozott program alapján kívánjuk megvalósítani.

2.8 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Tehetséggondozás, felzárkóztatás

A tehetséggondozás célja, feladata segíteni minden ember személyiségének optimális fejlődését, egyéni képességeinek kibontakoztatását. Nagyon fontos, hogy tehetséges tanulóink korszerű műveltségtartalommal rendelkezzenek és képesek legyenek az egyre gazdagodó ismeretek minél önállóbb/önálló feldolgozására, ezáltal fejlődjön egész személyiségük.

Fontos, hogy a tehetséggondozást célzó tevékenységek úgy alakuljanak, hogy azok optimálisan biztosítsák az átlagtól eltérő, valamilyen területen tehetséges tanulók célirányos fejlesztését.

Céljaink:

- minden gyermekben az értékek megtalálása és kibontakoztatása
- olyan készségek kialakítása, amelynek révén képesek lesznek kreatívan a maguk megelégedésére tevékenységet folytatni (főként kézművesség, rajz, tánc, praktikus tevékenységgel)
- élménynyújtás, örömszerzés

Feladataink:

- felismerni a tehetséget és megjelenési formáit

- segíteni a tanulókat, hogy fejleszthessék a képességeiket
- ösztönözni intellektusukat és a kreativitásukat
- biztosítani a versenyeken való részvételt

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek, az intézmény minden területén, a tanórán és a tanórán kívüli foglalkozásokon is jelen vannak.

Színterei:

- tanulmányi versenyek
- sportnapok, sportversenyek
- pályázatokon való részvétel (rajzpályázat)
- kulturális bemutató, művészeti fesztiválok
- szakkörök

Az egyéni felzárkóztatás az önhibájukon kívül gyengébb tudású (elmaradott, sokat mulasztott) tanulók hiányos alapismereteit pótolja.

A közösségbe való zökkenőmentes beilleszkedést segítő feladatok:

- szerető, elfogadó és harmonikus légkör biztosítása
- szoros, személyes kapcsolat kiépítése a tanulókkal
- pozitív tulajdonságokat megerősítő tevékenységrendszer kialakítása
- helyes önismeret kialakításának elősegítése
- érzelmek gazdagítása, megszilárdítása, önuralom fejlesztése
- pozitív mintaadás
- helyes és elvárható viselkedési szabályok kialakítása

Magatartási, beilleszkedési gondokkal küzdőknek különböző foglalkozások (osztályfőnöki óra), egyéni és csoportos beszélgetések nyújtanak segítséget a probléma megoldásában.

2.9 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Az intézmény által ellátott gyermekek sérülésükből következően fokozottan ki vannak téve a tanulási kudarcnak.

Segítő eljárások:

- képzési időszak megnyújtása

- egyéni továbbhaladás lehetősége
- magántanulói státusz abban az esetben, ha a tanuló közösségben való fejlesztése magatartás és egészségügyi problémák miatt eredménytelen
- rehabilitációs foglalkozások, pedagógiai szakszolgálat közreműködése
- napközis ellátás biztosítása
- tanórai differenciálás
- kritérium orientált értékelés
- gyermekvédelmi prevenció a tanulói mulasztások számának csökkentésére a Szakképzési HÍD Program osztályaiban

Diáktámogatáson olyan segítő pedagógiai gondolkodás- és szemléletmódot értünk, mely nem a diák teljesítményét vagy felszíni viselkedését helyezi előtérbe, hanem személyét, emberi lényét, mint alakítható egészet kívánja megközelíteni, megérteni és megerősíteni a változás és fejlődés lehetőségével.

A személyközpontú diáktámogatás működtetése több elem rendszerszerű, vagyis egymásra épülő, ill. egymást kiegészítő alkalmazásával valósítható meg.

- a rendszer középpontjában a diák áll egyéni szükségleteivel, akit a pedagógusok teamje fejleszt,
- a diák- tanár párrendszer (segítőpár) biztosítja a maximális egyéni figyelmet, melynek keretében egyéni beszélgetések, esetkezelések történnek,
- a szerződéses rendszer támogatja az egyéni haladást, gondozást, értékelést és erősíti a partneri viszonyt,
- a tanulási folyamat is a segítő munka része, hiszen a tanulásba beletartozik a személyek közti kapcsolattartás és kölcsönhatások összessége,
- a pedagógiai folyamatban a segítő pedagógus bevonja a diák nevelési környezetének minden szereplőjét, együttműködik a családdal, segítő személyekkel és intézményrendszerrel,
- a diák támogatásában résztvevő minden szereplő együttműködésével készül az egyéni fejlődési terv, mely rögzíti és érteli a fejlesztés folyamatát.

2.10 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

A szabályozásokat megtartva, törvényi előírásoknak megfelelő módon.

Szinterei: DÖK gyűlés, iskolagyűlés

2.11 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az eredményes pedagógia tevékenység nem képzelhető el a szülők tevékeny közreműködése nélkül. Az iskola és a pedagógusok feladata az is, hogy a szülő részére segítséget adjanak gyermekük neveléséhez. Az iskolában folyó nevelési feladatok végrehajtásához a pedagógusnak szüksége van azokra az információkra, amelyeket csak a szülő közölhet, amelyek segítik feltárni a tanuló fejlődését előre vivő vagy hátráltató tényezőket. Ezért az iskolának meg kell teremtenie és rendszeresen működtetnie kell azokat a fórumokat, amelyek módot nyújtanak az iskola tevékenységének megismeréséhez, a vélemények, javaslatok beérkezéséhez, érdemi feldolgozásához.

A pedagógusok és a pedagógiai munkát segítő dolgozók kapcsolata egyenrangú szövetség, akik egymást kiegészítve fáradoznak a tanulóink szellemi és testi fejlődésén. Összefogásuk, közös gondolkodásuk és harmonikus együttműködés fontos tényezője a nevelésnek. Találkozásaik a kölcsönös tájékoztatást és a felmerülő problémák megoldását szolgálják.

A diákok védelmében megkülönböztetett figyelmet kap a nevelőtestület egységes szemlélete alapján – az értékelés, ellenőrzés, osztályozás, valamint a tanulók kulturált érintkezési formái, és az ebben való segítség nyújtás módjai. Ahhoz, hogy a szülők és az iskola közötti együttműködés eredményes legyen kívánatos, hogy:

- a kapcsolat kölcsönös tiszteletre és bizalomra épüljön
- az interakció legyen elfogadó, nyílt, őszinte, szívélyes, jóindulatú

Cél, hogy a szülők lássanak bele az iskolai munkába, a közösség életébe és lehetőségeik szerint vállaljanak részt benne.

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- Az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- A diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,

- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit, a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az ellenőrzőben írásban) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, a nevelőkkel és a nevelőtestülettel.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják. A kollégium csoportvezető nevelője folyamatos kapcsolatot tart az osztályfőnökkel, szaktanárokkal, szakokkal és a szülőkkel.

A kollégium, mint oktató-nevelő intézmény akkor működhet eredményesen, ha tanulói érdeklődésére épít és figyelembe veszi a szülői érdekeket.

A pedagógus és a szülők közötti együttműködés formái:

- Iskolaválasztásnál lehetőséget biztosítunk intézményünk megtekintésére, a szülők számára.
- Napi, heti kapcsolatot igyekszünk kialakítani, hogy a folyamatos tájékoztatást biztosítsuk. Egyéni megbeszélésre bármikor sor kerülhet igény szerint. Fontosnak tartjuk, hogy a pedagógus és a szülők folyamatosan egyeztessék az iskolai és az otthoni tapasztalatokat.
- Írásbeli értesítést (e-napló, ellenőrző füzet) alkalmazunk az iskola eseményeivel, eseti kéréseinkkel kapcsolatban.
- Évente legalább két alkalommal szülői értekezletet tartunk, a nyílt napot és a fogadó órát a szülők igényei szerint jelöljük ki.
- Szülői fórumokon felvilágosító, tájékoztató előadásokat, konzultációkat tartunk.

A Szakképzési HÍD Program osztályaiban ezenkívül:

- egy tanévben legalább egyszeri alkalommal családlátogatás,
- negyedévente egyéni fejlesztési terv értékelése a többi érdekelttel közösen.

Az iskolai és a kollégiumi tanárok együttműködése:

A tanulók oktatása és nevelése érdekében a nevelőtestületeknek szorosan együtt kell működniük. Feladataikat a szervezeti és működési szabályzataik határozzák meg.

A kollégiumi nevelő részt vesz az osztályozó értekezleteken. Az egyes tanulókat érintő kérdésekben a kollégiumi nevelők és az osztályfőnökök szorosan együttműködnek. A jelentősebb iskolai eseményekről, rendezvényekről az igazgató útján tájékoztatást kapnak a kollégiumi nevelők, a kollégiumi rendezvényekről, eseményekről pedig az iskola pedagógusai.

A szülői munkaközösség legfontosabb feladata:

Megfelelő kapcsolat kialakítása szülők és az iskola vezetői, pedagógusai és dolgozói között. Az iskola részeként fejti ki tevékenységét. Az iskolába járó és a kollégiumban lakó valamennyi tanuló szüleinek érdekképviselőjét látja el.

A szülők véleményezési jogának egyéb lehetőségei:

- Kérdőíves felmérés az iskolában folyó oktató-nevelő munkáról, a felmerülő igényekről;
- Tanórán kívüli, speciális foglalkozások, tanfolyamok indítása kérésre, javaslatra.

Az iskola kéri a szülők segítségét társadalmi munkák, rendezvények, kirándulások szervezéséhez, előadások, foglalkozások megtartásához, az iskolai alapítvány támogatásához.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi köznevelés alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, nevelési szintjéről,

- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatiról, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Fogadó óra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozója, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (otthontanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Írásbeli tájékoztató:

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.

A szülői értekezletek és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével és a nevelőtestületével.

Belső kapcsolatrendszer

Az iskola kapcsolatteremtésének belső szinterei az érdekképviselői fórumokkal való kapcsolattartásban realizálódnak.

A diákönkormányzat és az iskolavezetés rendszeres megbeszéléseket tart.

Az iskolai Szülői Közösség aktívan funkcionál, a tanulókat és a szülőket érintő kérdésekben konzultatív partner.

Kapcsolattartás fórumai: szülői értekezletek és iskolai összevont szülői értekezletek, fogadó órák.

Külső kapcsolatrendszer

Külső kapcsolatrendszerünkben központi szerepet tölt be a helyi és környező általános iskolákkal, oktatási intézményekkel, egyéni és társas vállalkozásokkal, társadalmi szervezetekkel való együttműködés.

Partnereink:

- Pedagógiai Oktatási Központ,
- Békés Megyei Tanulási Szakértői Bizottság, szakminisztériumok és a szakmai kamarák
- Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjai
- Helyi egészségügyi szervek (iskolaorvos, tüdőszűrés),
- Helyi Katasztrófavédelmi Parancsnokság, Rendőrség
- Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség
- Egyház
- Szociális intézmények
- Művészeti iskolák
- Települési önkormányzatok

2.12 A tanulmányok alatti vizsgák

Vizsgarendszerek

Osztályozó vizsga:

- Az a tanuló, aki hiányzás miatt vagy egyéb okból nem osztályozható a félév / tanév végén, a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet, vagy évfolyamisméltásra utasítható.
- Osztályozó vizsga előrehozott érettségi vizsgára jelentkezés esetén. (Az iskola osztályozó vizsgát a tanítási év során bármikor szervezhet.) Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.

Az osztályozó vizsga akkor sikeres, ha a tanuló a tantárgyi követelmények legalább 50%-át teljesíti.

Különbözeti vizsgára vonatkozó szabályok:

- Különbözeti vizsgát a tanuló akkor tehet, ha más iskolából érkezik és az intézményünket kijelölő szakértői bizottság arra szóban vagy írásban javaslatot tett.
- Különbözeti vizsgát a szülő/nagykorú tanuló írásbeli kérelmére a kérelem beérkezését követő 15. és 45. nap között lehet szervezni, a különbözeti vizsga megkezdésének engedélyezését és a vizsga eredményét az igazgató határozatban rögzíti.
 - Különbözeti vizsgát tehet a tanuló akkor is – szintén szülői kérelemre – ha a tanuló életkorának megfelelő osztályfoknál alacsonyabb osztályfokon tanul, ám a gyógypedagógiai rehabilitációs orientáltóságú oktatás hatására hiányos ismereteit pótolta, a kultúra - technikákat elsajátította, de képességei nem teszik lehetővé a többségi intézménybe való visszavezetését. Ez esetben is szükséges a szülő írásbeli kérelme, melyet az osztályfőnök írásbeli jellemzése támaszt alá.

Javítóvizsga:

A tanulónak javítóvizsgán kell számot adni tudásáról, ha

- tanév végén – legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- a tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le,
- szakmai gyakorlatból a nevelő testület engedélyezte,
- az osztályozó vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott.

Javítóvizsga az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban szervezhető.

A vizsgatárgyak részei és követelményei:

A vizsgatárgyak vizsgarészei és követelményei megfelelnek az alkalmazott kerettanterv adott évfolyam teljesítésére vonatkozó előírásoknak.

Szintvizsga:

A szintvizsgát az illetékes területi gazdasági kamara a gazdasági érdekképviselői szervezetekkel, szakmai szervezetekkel együttműködve – a szakképző iskola és a gyakorlati képzés szervezője képviselőjének közreműködésével – szervezi, annak mérésére, hogy a tanuló a szakmai alapképzés során elsajátította-e az irányítás melletti munkavégzéshez szükséges kompetenciákat.

A szintvizsga eredményének figyelembe vétele a tanuló félévi és év végi gyakorlati jegyének megállapításakor: havi gyakorlati oktatási jegyek átlaga + szintvizsga érdemjegye osztva kettővel. Kerekítési tényező: a szintvizsga érdemjegye felé. Amennyiben a szakma központi programja rendelkezik a szintvizsga érdemjegyének megállapításáról, akkor azt alkalmazzuk.

Szakmai vizsga:

Az OKJ-s szakmai vizsgákat vizsgaszabályzat szabályozza. Minden technikus, emelt és felsőfokú tanulmányokat folytató tanulónak, a képesítő vizsga mellé szakdolgozatot kell készítenie.

A különbözeti vizsgáknál a helyi tanterv követelményei a mérvadók. A tanuló különbözeti vizsgát tehet valamely tantárgyból, ha ez valamely osztályba, képzésbe való becsatlakozáshoz szükséges. A különbözeti vizsgára bocsátás az intézmény vezetőjének határozata alapján és aszerint történik.

Érettségi vizsga:

- rendes,
- előrehozott,
- pótló,
- ismétlő,
- szintemelő,
- kiegészítő,
- javító.

2.13 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervek

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanírási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg. Az elsősegélynyújtás alapismeretek célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,

- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével,
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroljuk velük az elsősegély-nyújtási alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten- a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében- foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében támogatjuk a pedagógusok részvételét elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják a helyi tantervben szereplő (életvitel, környezetismeret, természetismeret) tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó ismeretek:

- rovarcsípések
- légúti akadály
- vegyszer okozta sérülés
- égési sérülés
- forrázás
- magasból esés

Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozás keretében évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezésére kerül sor.

2.14 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Más iskolából jelentkezett tanuló ugyanazon szakon csak eredményesen lezárt félév vagy év esetén folytathatja tanulmányait iskolánkban.

A tanulót a szakközépiskolába való jelentkezésekor tájékoztatni kell szakközépiskola szakképzési évfolyamán megszerezhető szakképesítésekről, és az adott szakképesítésbe való

bekapcsolódás feltételeiről. A szakképesítésre történő felkészítéskor a tanuló előzetes szakirányú szakmai képzése és szakirányú szakképzése a szakközépiskola pedagógiai programja részét képező szakmai programban meghatározottak szerint a tanuló tanulmányaiba beszámítható, amelynek mértékéről és tartalmáról az intézmény vezetője határoz.

Az intézmény vezetőjének döntése ellen a területileg illetékes kormányhivatalhoz lehet fellebbezést benyújtani. A fellebbezésre a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályait kell alkalmazni.

2.15 A felvételi eljárás különös szabályai

Tanulói jogviszony létrehozása

Szakgimnázium

- 9-13.osztály – az érvényes rendeletben meghatározott időpontok betartásával, a Köznevelési törvényben részletesen leírt módon.
- 13-15. osztály – az érettségi bizonyítvány megszerzése után minden év augusztus 21-ig.
- szakiskolát végzettek érettségire történő felkészítése 12-13. évfolyam – a szakiskolai bizonyítvány megszerzése után minden év augusztus 21-ig

Szakközépiskola

- az érvényes rendeletben meghatározott időpontok betartásával, a Köznevelési törvényben részletesen leírt módon.

Szakiskola

- az érvényes rendeletben meghatározott időpontok betartásával, a Köznevelési törvényben részletesen leírt módon.

Szakképzési HÍD Program

- az érvényes rendeletben meghatározott időpontok betartásával, a Köznevelési törvényben részletesen leírt módon.

Kollégium

- iskolába történő beiratkozáskor, valamint tanév végén írásban a megfelelő jelentkezési lap kitöltésével.

Tanulói jogviszony megszűnése

- Az iskolai tanulmányok befejezése előtt
 - Lakóhely változás esetén a szülő kérésére, amennyiben befogadó nyilatkozatot hoz az új iskolából
 - A köznevelési (2011. évi CXCV.) törvénynek eleget téve a szülő nyilatkozat alapján.
 - Szakértői javaslat alapján áthelyezés miatt
 - Gyerekvédelmi szakellátásban történő változás esetén.
- Az iskolai tanulmányok befejezésekor
- A tankötelezettségi korhatár elérésével a tankötelezettségi törvénynek eleget téve. Az iskolai képzés a szülő kérésére, s a nevelőtestület javaslatára a törvénynek megfelelően meghosszabbítható.
- Tankötelezettek befejezése után, fegyelmi eljárás esetén nevelőtestületi döntés alapján.
- Sikeres érettségi vizsga és szakiskolai vizsga befejeztével.

Szünetel a tanulói jogviszonya, akinek engedélyezték, hogy tanulmányait megszakítsa.

2.16 Szakmai gyakorlat szervezése

A szakmai gyakorlat megszervezése és lebonyolítása a szakmai programban meghatározottak alapján történik. A tanuló a szorgalmi időszakra meghatározott gyakorlati óraszámra és az összefüggő szakmai gyakorlatra meghatározott óraszámra felül – a szakmai gyakorlaton keletkezett mulasztás pótlása kivételével – gyakorlati foglalkozáson való részvételre nem kötelezhető.

Ha a tanulónak a szorgalmi időszakban a gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes gyakorlati képzési idő húsz százalékát, a tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Ha a tanuló összefüggő szakmai gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő húsz százalékát, a tanuló az évfolyam követelményeit nem teljesítette. Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő öt százalékát. Az igazolatlan mulasztást a tanuló pótolni köteles.

Ha a gyakorlati képzést tanulószervezés keretében gyakorlati képzést folytató szervezet végzi, az évfolyam megismétléséhez a gyakorlati képzést folytató szervezet hozzájárulása szükséges.

Ha a tanuló mulasztása eléri vagy meghaladja összes gyakorlati óraszám húsz százalékát, de igazolatlan mulasztása nincs és szorgalma, elért teljesítménye alapján a mulasztását a következő

tanév megkezdéséig pótolja és az előírt gyakorlati követelményeket teljesíteni tudja, mentesíthető az évfolyam megismétlésének kötelezettsége alól.

3. A köznevelési intézmény helyi tanterve

3.1 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Kulcskompetenciák fejlesztése

A kompetencia alapú oktatás kulcskompetenciáit tanulóink sajátos nevelési igényeihez igazítva értelmezzük és alkalmazzuk. Az alapidokumentum részletesen kidolgozva az Oktatási Centrumunk központi pedagógiai programjában szerepel. Intézményünk az ezzel kapcsolatos sajátos eltéréseket fogalmazza meg, amelyek a következők:

Anyanyelvi-, és idegen nyelvi kommunikáció

A fejlesztés fő célterülete a kommunikáció, mint a kapcsolatteremtés és fenntartás, valamint az információcsere eszköze. Az alapvető probléma a beszéd hiánya vagy fejlődési zavara, a kommunikációs szándék, illetve a kommunikációs funkció megértésének sérülése. Elsődleges cél az egyén képességszintjének megfelelő kommunikatív kompetencia megteremtése. A cél eléréséhez szükséges lehet alternatív kommunikációs eszközrendszerek alkalmazása.

A fejlesztés alapvető területei egyéni felmérés és tervezés alapján:

- Beszéd előtti csecsemőkori kommunikáció elemeinek tanítása.
- Szociális kapcsolatteremtés elemeinek tanítása.
- Beszéd vagy - beszéd kialakulásának hiányában - alternatív vizuális eszközzel történő kommunikáció használatának tanítása.
- Tanítási helyzetben szükséges elemi szociális viselkedés kialakítása.
- Augmentatív kommunikációs eszközök használatának tanítása napi rutinokban.

Idegen nyelvi kommunikáció:

Valamennyi tanulónál megjelenik egyénre szabottan, a mindennapi életben előforduló idegen szavak megértésének fejlesztése (pl. számítógép használata kapcsán felmerülő kifejezések).

Matematikai kompetencia:

Kiemelkedő jelentőségű a megismerési képességek fejlesztése, az önellenőrzés tanítása, az ismeretek önálló, gyakorlati alkalmazásának segítése, a mindennapi problémamegoldásra való felkészítés. Különös hangsúlyt kap az oktatás szemléletes és konkrét jellege, a cselekvéses tanulás alkalmazása.

Természettudományos kompetencia:

Ennek birtokában képesek lesznek az ember és természet kölcsönhatásában lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adni, előrejelzéseket észrevenni, irányítani cselekvésüket.

Gyermekeink megismerik szűkebb és tágabb környezetüket, felismerik az egyszerűbb kölcsönhatásokat, és ennek megfelelően képességeik szerint segítséggel, vagy önállóan irányítják cselekvéseiket.

Nagy hangsúlyt fektetünk a közvetlen tapasztalásra.

Digitális kompetencia:

Elősegíti a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén az információs technológiák használatát.

Munkánk során alapvető feladat a számítógép egyszerű, elemi használatának elsajátíttatása.

Az informatikai eszközök lehetőséget nyújtanak az élő nyelv és a szociális közvetítés helyettesítésére, a kölcsönös kommunikáció segítésére, az önálló ismeretszerzésre autisztikus tanulók esetében.

Hatékony, önálló tanulás kompetencia:

Képesek lesznek kitartóan tanulni, saját tanulásukat megszervezni egyénileg és csoportosan egyaránt.

Elsősorban a tanulásban akadályozott tanulóink képesek az önálló tanulási technikák elsajátítására. Az értelmileg akadályozott gyermekek képességei az önálló munka elemi szintű elsajátítását teszik lehetővé. Sérülésük természete miatt számolni kell a gyenge, vagy sérült a motivációval, az általánosítás és a problémamegoldó gondolkodás fejletlenségével.

Az informatikai eszközök egyénre szabott alkalmazása elősegíti e kompetencia fejlődését.

Szociális-, és állampolgári kompetencia:

Képessé tesz arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva aktívan vegyenek részt a közügyekben.

Előtérbe kerül az önismeret és a közvetlen szociális környezet megismerése, a társas viselkedés elemi szabályainak ismerete, betartása.

Elősegíti, hogy tanulóink könnyebben beilleszkedjenek, és a társadalom hasznos tagjaivá váljanak önálló, ill. felügyelet melletti életvezetéssel.

Kezdeményező képesség és vállalkozói kompetencia:

Segíti az egyént a mindennapi életben.

A szükséges képességek többsége (pl. tervezés, szervezés, irányítás, hatékony kommunikáció, csapatmunka, kreativitás) a sajátos nevelési igényű tanulók esetében sérült, illetve hiányozhat. Tanulóink elemi szintű munkavégzésre, ill. egyszerű szakmunkák elvégzésére képesek, melynek során alkalom nyílik ismereteik bővítésére és képességeik kibontakoztatására.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség:

A műveltségi területen megjelenő valamennyi fejlesztési feladat fontos terápiás lehetőséget jelent. A művészeti tevékenységek a szabadidő tartalmas eltöltésében is jelentős szerepet játszanak.

Segíti a megismerést, az elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezését.

Tanulóink képessé válnak a művészeti alkotások megismerése által esztétikai élmények befogadására. Szerzett ismereteik és képességeik lehetővé teszik számukra is az alkotó munkát.

Kiemelt fejlesztési feladatok

Énkép, önismeret:

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésében hangsúlyos szerepet kap a saját személyiség, a külső és belső tulajdonságok megismertetése, a saját viselkedés kontrolljának, a kooperációnak, szociális normáknak direkt tanítása, mivel azok intuitív megértésére, spontán elsajátítására korlátozottan számíthatunk. A sikerélményeket biztosító, a gyermek érdeklődését és motivációját fenntartó oktatási környezet kialakítása kulcsszerepet játszik a reális önértékelés és pozitív énkép kialakításában.

Hon-és népismeret:

Fontos a közvetlen társadalmi és természeti környezet ismerete, az azokkal való harmonikus kapcsolat. Tanulóink elsősorban saját, közvetlen élményeiken keresztül, esetleg speciális érdeklődési körüknek megfelelően ismerhetik meg nemzeti kultúránk értékeit. Ezen a területen nagy egyéni különbségekre számíthatunk.

Európai azonosságtudat-egyetemes kultúra:

A sajátos nevelési igényű tanulók számára közvetlen, látható, megtapasztalható élmények (pl. művészi alkotások, ismeretterjesztő filmek) segítségével nyújthatunk ismereteket e téren. Autisztikus tanulók esetében sajátos érdeklődési körök (pl. térképek, közlekedési eszközök, különféle adatok, tények gyűjtése) számos tanulót közelebb visznek a terület ismeretanyagához.

Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés:

Sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának alapvető célja, hogy olyan gondolkodási, szociális-kommunikációs készségeket alakítsunk ki, melyek lehetővé teszik az egyén részvételét szűkebb és tágabb társas környezetében. A részvétel módja és mértéke nagy egyéni eltéréseket mutat: a tanulók túlnyomó többsége jelentős támogatást igényel abban, hogy jogait gyakorolja, társadalmilag elfogadott viselkedésmódokat tanúsítson, alkalmazkodjon a társadalom írott és íratlan szabályaihoz.

Gazdasági nevelés:

E területen a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a pénz értékével és a takarékossgal kapcsolatos alapvető ismeretek több tantárgyban, különböző évfolyamokon visszatérően, fokozatosan bővülő tartalommal jelennek meg. Az alapvető gazdasági összefüggések megértése, illetve azok kamatoztatásának lehetősége az egyén mindennapi életében nagy egyéni eltéréseket mutat, e téren segítségre szorulnak.

Környezettudatosságra nevelés:

A környezet célzott megfigyelése, felfedezése a pedagógus aktív közreműködése nélkül elképzelhetetlen. A fejlesztés a közvetlen, mindennapi élettel kapcsolatos tapasztalatokon alapul. Elsődleges a helyes szokásrend kialakítása.

A tanulás tanítása:

A sajátos nevelési igény számos speciális kognitív nehézséggel és a kommunikáció sérülésével jár együtt. A cselekvésbe ágyazott tanulási folyamat, a vizuális információhordozók alkalmazása segíti a világ megismerését. A megfelelő motivációs kulcsfontosságú a tanulás szempontjából.

Testi-lelki egészség:

A pozitív, reális önértékelés szükséges a testi lelki egészséghez.

A helyes étkezési, alvási, önápolási szokások kialakítása elsődleges fontosságú. Nagy hangsúlyt kap a helyes szokásrend kialakítása. A megfelelő szexuális viselkedés kialakításában a családok számára hatékony segítséget kell nyújtania az iskolának. A testi egészség megóvása, az erőnlét, az állóképesség és az ügyesség egyénre szabott fejlesztése mellett a legfontosabb a testséma ismeretének kialakítása.

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire:

Az egyén által elérhető legnagyobb fokú önállóság megteremtése minden esetben kiemelkedően fontos. Ennek szintje nagy egyéni eltéréseket mutat. A pályorientáció során a munkaképességek mellett a szociális-kommunikációs fejlettséget és a munkaviselkedés színvonalát is figyelembe kell venni.

Egységes alapokra épülő differenciálás:

A tanulókhöz optimálisan alkalmazkodó differenciálás.

Speciális tanulásszervezési módok. Számítógép szerepe az oktatásban.

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei:

Egyéni felmérés és fejlesztés, adaptív tanulásszervezési eljárások.

Egyénre szabott követelmények.

A személyiségfejlesztés minden pedagógus feladata, mindig az adott tanórán, és a tanórán kívül folyó munkájához igazítva végzi a feladat végrehajtását.

Kiemelt pedagógiai feladat e területen:

- az erkölcsi nevelés,
- a családi és közösségi kapcsolatok elmélyítését támogató fejlesztési feladatok, és azok részét képző ismeretek,
- az előítéletek felismerésére, tudatosítására való képesség,
- a testi és lelki egészség megőrzésére történő felkészítés,
- a bűnmegelőzés,
- a drog prevenció,
- fogyasztóvédelmi nevelés.

A motiváció erősítése, a pozitív gondolkodás kialakítása:

A programban meghatározott értékek és kompetenciák csak akkor épülnek be a tanulók önképébe és válnak magatartást irányító tényezőkké, ha a tanulók maguk is részeseivé válnak az értékek megnevezésének, azonosításának, megértik következményeiket, és megismerik az elsajátított tudás, készségek működését, felhasználhatóságát.

Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe, önreflexióikba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, tanulást segítő beállítódásokat, motívumokat, a tanítás-tanulás egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában.

Alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

3.2 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Választható tantárgyak, és pedagógusválasztás:

A rendeletekben, törvényekben meghatározott eljárási rend betartásával.

Választható foglalkozások:

Szakkörök és érdeklődési körök

A tanórán szerzhető ismeretek elméleti és gyakorlati bővítése mind a tanulók, mind az iskola érdeke. Erre lehetőség nyílik az iskola által szervezett foglalkozásokon.

Sport

A tanulók és szülők körében végzett felmérés, valamint az iskola adottságainak fegyelembevételével az alábbi sportágakban tervezünk foglalkozásokat:

- atlétika,
- labdajátékok (labdarúgás),
- önvédelem,
- röplabda,
- kézilabda,

A felsoroltak elsősorban a tantervi anyag kiegészítéseként a különböző versenyekre való felkészítést és az iskola hírnevének öregbítését szolgálják.

Könyvtárhasználat

Az iskola könyvtárait minden tanuló használhatja. A fentiek megszervezése az iskola részére a fenntartó által biztosított éves órakeret lehetőségein belül történik.

Önköltséges szolgáltatások

- Kirándulások: célja a tanulók földrajzi ismereteiknek bővítése, hazánk nevezetes tájainak, városainak, műemlékeinek megismertetése, közösségfejlesztés.
- Színházlátogatás: a sokoldalú nevelés egyik színtere.
- Sportpálya, edzőterem használat: a sportköri foglalkozáson kívül.
- Sí tábor
- Speciális tanfolyamok: /pl.: gépjárművezetés, stb./

3.3 A magasabb évfolyamba lépés feltétele

A szaktanár, pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti. Értesítő gyakrabban is készülhet az intézmény pedagógia programja szerint. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél a következők érvényesülnek:

Szakközépiskola:

0-50 %	elégtelen
51-60 %	elégletes
61-70 %	közepes
71-80 %	jó
81-100 %	jeles

Szakközépiskola:

0-50 %	elégtelen
51-60 %	elégletes
61-70 %	közepes
71-80 %	jó
81-100 %	jeles

Szakközépiskola:

0-50 %	elégtelen
51-60 %	elégletes
61-70 %	közepes
71-80 %	jó
81-100 %	jeles

Szakképzési HÍD program:

- Fejlesztő értékelés: az egyéni fejlődési terv, az értékelő lapok, a tanuló portfóliója, egyénizés alapján, szöveges értékelés.
- nem felelt meg
- megfelelt
- jól megfelelt
 - kiválóan megfelelt

A magasabb évfolyamba lépést befolyásoló egyéb tényezők:

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen

- az iskolai nevelés-oktatás általános műveltséget megalapozó szakaszában a kettőszázötven tanítási órát,
- az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában az elméleti tanítási órák húsz százalékát,
- tantárgyi éves órakeret harminc százalékát meghaladja és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem osztályozható. Kivétel, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha az igazolatlan mulasztások száma meghaladja az igazolt mulasztások számát, és az iskola eleget tett az értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló a tanítási év végén nem osztályozható, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.

Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

- A gyakorlati képzésről való hiányzás következményeit a szakképzésre vonatkozó jogszabályok határozzák meg.

A tanulók egy évfolyam követelményeit legfeljebb két év alatt teljesíthetik.

3.4 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A hátrányos helyzetű tanulókat, valamint a tanulásban elmaradt hátrányos helyzetű tanulókat korrepetálással segítjük és biztosítjuk annak esélyét, hogy a választott iskolát eredményesen elvégezzék.

E cél elérésének érdekében, ha szükséges, külső szaktanárokat is igénybe veszünk. A tanulók részére tanulás-módszertani foglalkozást szervezünk. A szilenciumon az egyéni és csoportos foglalkozás keretében a tanulók között meglévő műveltségi, képesség béli, felkészültségi, neveltségi különbségek csökkentésére törekszünk.

Feladatunk:

- a lemaradt tanulók tantárgyi korrepetálásának megszervezése;
- szilenciumon egyéni foglalkozás biztosítása;
- idegen nyelvi, tantárgyi korrepetálás;
- számítógépes alkalmazások használatának segítése;
- szakrajz-szakmai tárgyak felzárkóztatásában segítségnyújtás;
- könyvtárhasználat;
 - a testedzés és a sportolás biztosítása.

A tervezett felzárkóztató foglalkozásokhoz a szükséges szaktanári lehetőségekkel rendelkezünk. A felzárkóztató foglalkozások a választható órakeret terhére az igényeknek megfelelően változtathatók. A tanuláshoz való viszony, a későbbi önképzésre való igény, annak módja és jellege azoktól a magatartási formáktól és szokásoktól függ, amelyeket az egyén az iskolaidő alatt szerzett és gyakorolt be.

Nagyon fontos, felelősségteljes feladat hárul az osztályfőnökre, és az osztályban tanító tanárookra hogy feltárják az osztályba járó tanulók közül kik a tanulásban kudarcnak kitétek.

Már a 9. évfolyamban ki kell szűrni azokat a tanulókat, akik tanulási nehézségekkel küzdenek. Ebben segítséget kérhetünk a nevelési tanácsadótól (megfelelő létszám esetén helyben végzik a tanulók vizsgálatát).

A felmérés során ki kell derülnie, hogy mi a kudarc oka:

- otthoni szociális helyzet, ingerszegény környezet;
- a szorgalom hiánya;
- a céltudatosság hiánya;
- képesség béli hiányosság;
- nem megfelelő tanulási módszer;
 - az előképzettség hiányossága, stb.

A felzárkóztatás módszerét csak az okok megállapítása után lehet meghatározni. Tisztában kell lenni azzal, hogy a tanulási nehézségek csak nagyon ritkán vezethetők vissza egyetlenegy okra. A probléma - az esetek többségében - általában igen összetett, ezért a korrigálás is igen idő- és energiaigényes.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásában jelentős szerepe van:

- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatának;
- a tanulók egymás közötti személyes kapcsolatának (ne közösiítsék ki a gyenge, beszédhibás v. más problémával küszködő társaikat);
- tanulópárok alakításának (a szorgalmas, segítőkész tanulók sokat tudnak lendíteni gyenge társaikon, ha együtt tanulnak)
- minden tanár feladata, hogy a tanórai tanulás megszervezésénél vegye figyelembe a tanulók egyéni képességeit, és módszereit az osztály tanulóinak képességeihez igazítsa;
- megfelelő, kis létszámú csoportban történő korrepetálás v. felzárkóztatás lehetőségének biztosítása.

Nagyon fontos, hogy diákjainkat ne csak a 9. osztályban figyeljük. Vegyük észre, ha tanulóink közül valaki tanulmányi munkájában, magatartásában negatív irányban változik. Ha csak egy mód van rá, derítsük ki, hogy ennek mi az oka, hogyan lehetne visszafordítani a folyamatot.

A szülői értekezletek, a fogadóórák alkalmával segítjük a szülőket nevelési, életvezetési gondjaik megoldásában.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A középiskolában jelentkező tanulási hátrányok, kudarcok többféle – szociális és mentális – hátrányra vezethetők vissza. Az általános iskolához képest igen nagy váltást jelent a középiskolába kerülés – mind tanulási, mind lelki szempontból. A tanulók különböző előképzettséggel, eltérő családi háttérrel, különböző (sokszor helytelen) tanulási módszerekkel rendelkeznek; ezek a tényezők tanulási kudarcokhoz vezethetnek.

A tanulási hátrányok és nehézségek felismerése az osztályfőnök és a szaktanárok feladata. Abban a kérdésben, hogy a tanuló tanulási nehézséggel küzd-e, a nevelési tanácsadó megkeresésére a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt. Az okok feltárásában, esetleges kezelésében az iskola nevelői, és az iskolapszichológus is segítséget nyújthat.

A kezdeti (általános iskolából hozott) tanulási-tudás béli hátrányok kiszűrése és csökkentése, illetve a felsőbb évfolyamokon a tanulási kudarcok kezelése elsősorban az iskola feladata.

*A hatékony tanulás módszereinek megismertetése a diákokkal és a tanulási nehézségekkel
küzdők felzárkóztatása*

A hagyományos, korszerűtlen iskolában az ismeretek átadását és ennek reprodukív számonkérését helyezték előtérbe, amely napjainkra megkérdőjelezhető. Oktató munkánk középpontjába a következtetésekre képes gondolkodásmód és az önálló, kreatív véleményalkotásra való nevelést helyezzük. Meggyőződésünk, hogy tanulóinknak stratégiai tudást is át kell adnunk, amely leírja az adott ismeret elsajátításának mikéntjét. Célunk egyrészt a tanulóhoz való pozitív hozzáállás formálása, másrészt a hatékony tanulási technikák kialakítása. Ennek legfontosabb feltétele, hogy a tanítás során nemcsak a tanulók figyelmére, emlékeztetere hagyatkozunk, hanem arra is törekszünk, hogy a tanulók minden pszichés működését aktivizáljuk (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezés, képzelet, gondolkodás, cselekvés, érzelem, akarat).

Az osztályt ismétlő tanulókat egyénenként és kiscsoportokban hozzásegítjük, hogy tanulási problémáikat minél könnyebben tudják leküzdeni. A tanulót egyéni képességéhez igazodó tanulási módszerek megtanításával tovább segítjük.

Célunk, hogy a tanulók felismerjék a tanulást segítő technikákat, majd kipróbálják azokat, s utána összeállítsák a teljesítmény elérésének érdekében a lehető legcélszerűbb, és legtakarékosabb eszközökkel és módszerekkel kiépített egyéni stratégiát.

A fent vázolt fejlesztéssel a következő hatásokat kívánjuk elérni:

- Alakuljon ki a tanulóban az a képesség, hogy a szellemi munkát örömmel, alkotó módon végezzék, még akkor is, ha közben nehézségeik, problémáik adódnak.
- Rugalmasan alkalmazkodjanak a követelmények mennyiségi és minőségi változásaihoz.
- Formálódjék az önképzésre való igényük.
- Jussanak sikerélményhez a tanulók és a pedagógusok egyaránt.

A felzárkóztatás feladatai:

- képesség szerinti sávok bontás (a csoportok színvonalának megfelelő, a fejlődést biztosító tanmenetek);
- a kötelező tantárgyakon kívüli foglalkozásokon elegendő lehetőség biztosítása;
- 9. osztályban a módszerek helyes megválasztása

Indulási hátrányok kiküszöbölése:

- egyéni foglalkozás, korrepetálás, felzárkóztató csoportba kerülés, tanórán differenciálás, fokozott segítségnyújtás;
- a tanulmányi munka segítése: fokozottabb ellenőrzés a tanulási foglalkozásokon, differenciálás a segítségnyújtásban; több segítség nyújtása a hátrányos helyzetű, ill. lassabban haladó tanulók számára.

A felzárkóztatás módja

A tanórán belüli felzárkóztatás módja: egyéni vagy csoportos foglalkoztatás. A szaktanár feladata annak megítélése, hogy mely tanulóknak kell ebben részt venniük, illetve mennyi idő van erre. Felzárkóztatás szervezhető nem kötelező tanórai foglalkozás keretében a tanulók érdeklődése, igénye szerint, illetve egyéni – egy-három tanuló részére szervezett – foglalkozás keretében, egyéni fejlesztési terv alapján.

Tehetség gondozás

A tehetség a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakozott képesség. Iskolánk pedagógusai vallják, hogy mindenkiben van valamilyen tehetség. Ennek támogatása erősítheti a tanulók kötődését az iskolához. A tehetség gondozás alapja a minden tanulóra kiterjedő képességfejlesztés. Fontosnak tartjuk a tehetség minél korábbi tudatos fejlesztését. Az azonosítás célja, hogy felismerjük, milyen szükségletei vannak a tanulónak, miben erős, miben jó, és ennek alapján számára a legmegfelelőbb programokat javasoljuk, amelyek fejleszthetik a benne lévő adottságokat, képességeket

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők, szakmai munkaközösségek, szaktanárok, illetve szakoktatók végzik.

Képesség kibontakoztatását segítő pedagógiai tevékenység

Önképző körök, diáksportkör, tanfolyamok, nyelvvizsgára felkészítő programok, tanulmányi és sportversenyek, kulturális rendezvények, tanulmányi kirándulások, könyvtár és múzeumlátogatások, hitoktatás alkotják e területre irányuló tevékenységünket.

Tanfolyamokat az iskola a tanulók érdeklődésének és a szaktanár vállalkozásának függvényében indít. Az iskola által szervezett tanfolyamokon való részvételt a szülő írásban

kéri a tanfolyamvezetőtől. A tanfolyamokon való részvételért félévenként előre térítési díj fizetendő.

A tanulmányi, szakmai és sport versenyeken való részvétel a kiemelkedő teljesítmények függvényében lehetséges.

A tanulók – szaktanári felkészítést igénybe véve - az intézményi, a területi és az országos hirdetésű versenyeken vehetnek részt.

Az iskola könyvtára nyitvatartási idejében a tanulók és a pedagógusok rendelkezésére áll. Használati rendjéről a könyvtári szabályzat intézkedik.

A tanulóifjúság megfelelő érdeklődése esetén a társ intézmények bevonásával elősegítjük a szakirányú önképzés lehetőségét. A munkaközösségek tananyagot kiegészítő ismeretek megszerzéséhez üzem-, és intézménylátogatásokat, az osztályfőnök és a szülői szervezet osztálykirándulásokat szerveznek. Időpontját a tanév elején tervezzük. A tanulmányi és az osztálykirándulás előkészítése során ismertetni kell a tanulókkal a kirándulás célját. A kirándulás költségeit a tanuló (szülő, gondviselő) viseli. A tanuló részére túlzott költséggel járó kirándulás szervezését kerülni kell.

Az iskola tanulói, közösségei (osztályok, diákkörök, szakkörök) egyéb rendezvényeket is tarthatnak. Az ilyen jellegű rendezvényekre az intézmény vezetőségétől engedélyt kell kérni. Az engedélyezett összejöveteleken biztosítani kell a pedagógus részvételt. A hit-és vallásoktatásban való részvétel a tanuló számára önkéntes. Az intézmény együttműködik a területileg illetékes történelmi egyházakkal.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenységének célja:

Egyre súlyosbodó szociális problémák miatt az egyes családokban olyan funkciózavarok léteznek, melyekkel a család nem tud egyedül, külső beavatkozás nélkül megbirkózni. A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység átfogja az iskolai élet egészét azzal a céllal, hogy biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő – óvó intézkedést tegyen a rászorulóknak érdekében, örködjön a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű gyermekek elviselhető életlehetőségei felett.

A gyermekvédelmi tevékenység fontosabb feladatai:

- a gyermekek elemi szükségleteinek (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) kielégítése a családban
- a tanulók egészséges fejlődéséhez szükséges nevelési légkör biztosítása, és testi épségük megóvása a családon belül és kívül

- a tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás, segédeszközök hozzáférhetőségének biztosítása igény szerint
- a család szociális-, és anyagi helyzetének megfelelően a különféle támogatások pénzügyi és természet béli felkutatása, a hozzájutás segítése, valamint tanácsadás
- gyors és hatékony intézkedés a gyermeket veszélyeztető helyzetekben
- a rendszeres iskolába járás folyamatos ellenőrzése, szükség esetén eljárás kezdeményezése
- együttműködés más intézményekkel (CSSK, GYJSZ)
- családok látogatása
- tanulási nehézségekkel, magatartási zavarokkal küzdő tanulók kezelése
- információáramlás a– pedagógus –egészségügyi dolgozó – vezető között (szoros szakmai együttműködés, esetmegbeszélés)

3.5 Intézményi beszámoltatás, ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Intézményünkben kizárólagosan elektronikus napló működik.

Az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az elméleti oktatás tantárgyainál az érdemjegy a tantárgyi ismereteket, az ismeretek önálló alkalmazásának fokát, gyakorlati munkájánál a szakszerűséget, pontosságot, tisztaságot, a gyakorlati oktatásban a feladatmegoldás minőségét, a szakszerű kivitel, a végrehajtás hivatalosságát, a munkaeszközök gondozását fejezi ki.

A tanulónak az adott tantárggyal összefüggő minden lényeges megnyilvánulását, szóbeli, írásbeli és gyakorlati munkáját folyamatosan kell értékelni.

Az elméleti oktatás tantárgyaiban az egyes tantárgyak esetében a tanulót a heti óraszámnak megfelelő arányban

heti 1-2 óra esetében félévente 2

heti 3-4 óra esetében félévente 4-5

érdemjeggyel kell minősíteni, amelyből

heti 1-2 óra esetén 2

heti 3-4 óra esetén 3

önálló összefüggő szóbeli teljesítmény legyen.

A gyakorlati oktatás tantárgyaiban a tanulót minden új alapművelet, technológia stb. tanulásának és minden összetett munkának a befejezése után érdemjeggyel kell minősíteni.

Az érdemjegyek meghatározásánál a tanuló tárgyi ismeretét, az ismeretek önálló alkalmazásának fokát /az adott teljesítmény objektív értékét/, illetve a fejlődés irányát /szubjektív érték/ együttesen kell figyelembe venni.

Az érdemjegy megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor fegyelmezési eszköz nem lehet.

A pedagógus joga, hogy értékelje, minősítse a tanuló tudását.

A tanuló joga, hogy tisztában legyen a vele szemben támasztott követelményekkel, ezért:

- a tanulókkal tantárgyanként ismertetni kell a velük szemben támasztott követelményeket tanév elején, az első héten - ez a szaktanár feladata,
- a szülőknek megismerés céljából hozzáférhetővé kell tenni a követelményeket - szaktanár, igazgatóhelyettes és osztályfőnök feladata

Számonkérés típusai és súlyozása:

Számonkérés típusai	Érdemjegy súlyozása
Témazáró dolgozat	2
Kis érettségi	1
Szóbeli felelet	1
Röpdolgozat	1
Órai munka	1
Házi feladat	1
Szorgalmi feladat	1
Gyakorlati jegy	1
Év eleji felmérő	1

A tanuló tudásának elbírálása öt érdemjeggyel történik:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

A szóbeli feleleteket a tanárnak a tanórán - szóban kell értékelnie a tanuló számára is érthető, meggyőző módon.

A tanár alkalmanként kérje ki 1-2 tanuló véleményét az elhangzott feleletről.

Egy bizonyos tantárgyból minősítés, értékelés alól felmentett tanuló osztályzatot nem kap. Szakértői vélemény alapján szöveges értékelést kell adni az alábbi kategóriák szerint:

- nem felelt meg
- megfelelt
- közepesen megfelelt
- jól megfelelt
- kiválóan megfelelt

Az osztályzatokat, érdemjegyeket az elbírálás időpontjában az elektronikus osztály- vagy csoportnaplóba, az ellenőrző könyvbe folyamatosan kell bejegyezni.

A szaktanárok az értékelés rögzítésére az elektronikus naplót, csoportnaplót, ellenőrző könyvet használják.

A szorgalmi idő befejezése előtt legalább egy hónappal értesíteni kell azokat a szülőket (ellenőrző, levél útján), akiknek gyermeke valamely tantárgyból elégtelen osztályzatra áll.

Az egyes tanulók félévi és év végi osztályzatát a szaktanár adja. Az osztályzatoknak tükrözniük kell a tanuló tudását. Az év végi osztályzat magában foglalja a tanuló egész éves munkáját, teljesítményét.

Az év végi osztályzat nem térhet el lényegesen az évközi osztályzatok átlagától.

Szakképzési HÍD Program osztályaiban:

- Fejlesztő értékelés: az egyéni fejlődési terv, az értékelő lapok, a tanuló portfóliója, egyénizés alapján, szöveges értékelés.
- nem felelt meg
- megfelelt

- jól megfelelt
 - kiválóan megfelelt

További értékelési formáink:

- házi dolgozatok
- tanórai tevékenység
- kiselőadások
- gyűjtőmunka
- projekt munka
- vizsgamunka
- tantárgyi tanulmányi versenyen való eredményes szereplés

Az esti munkarend szerinti felnőttoktatás esetén az értékelés elvei megegyeznek a nappali rendszerű képzés értékelési elveivel.

Írásbeli felelet történhet alkalmoszerűen a tanult anyagból. Előzetes bejelentés nem szükséges.

A *szóbeli feleltetés* alkalmazásánál figyelembe kell venni a szakértői véleményben foglaltakat, a kommunikációs képességek szintjét, a beszéd alaki és tartalmi jellemzőit, a tanulók életkorát és személyiségének jellemzőit.

Elmarasztaló értékelés (elégtelen) következményei

A félévi értesítő tájékoztató jellegénél fogva a félévi elégtelen érdemjegy adminisztratív teendőket nem eredményez.

A félév/tanév vége előtt a szaktanárok jelzik, ha a tanuló hiányzás miatt nem osztályozható. A tanulónak be kell számolni a félév/tanév tananyagából a jegyek lezárása előtt 1 héttel.

Év végi elmarasztaló (elégtelen) értékelés esetén a tanuló augusztus hó folyamán az intézményvezetés által kijelölt időpontban javító vizsgát tehet egy három tagú vizsgabizottság előtt. Ennek tagjai a tárgyat tanító szaktanár, egy másik szaktanár és az iskola szakmai munkaközösségének vezetője vagy az általa, ill. az intézményvezető által kijelölt tagból áll. Sikeres javítóvizsga esetén a tanuló tanulmányait szeptembertől magasabb évfolyamon folytathatja.

Sikertelen javítóvizsga esetén a tanuló köteles az évet megismételni.

Abban a rendkívüli esetben, ha a tanuló az elmarasztaló értékelést osztályfőnöke és gondviselője egyetértésével nem tartja reálisnak, az osztályfőnök, ill. a gondviselő az

intézményvezetőnek benyújtott döntés elleni fellebbezéssel a kormányhivatalhoz fordulhat jogorvoslásért.

Az intézményvezető a döntés elleni fellebbezést köteles haladéktalanul továbbítani a területileg illetékes kormányhivatalnak.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Házi feladatot hét közben az iskola minden tanulójának lehet adni. A házi feladatot a kollégista, napközis, tanulószobai ellátást igénybe vevőknek, egyéb oktatásszervezeti formában részesülőknek az intézményben kell elvégezni.

A házi feladat kiadásánál a pedagógus vegye figyelembe a gyermekek tanulási sajátosságait, tanulási körülményeit, az iskola feltételrendszerét, valamint az egyenletes terhelés elvét.

A házi feladatok típusai a következők lehetnek:

- írásbeli feladatok
- tananyagrögzítés (szóbeli házi feladat)
- memoriter (verstanulás, fogalmak, definíciók)
- gyűjtőmunka

A hétfélig házi feladat adásáról, valamint a tanítási szünetek feladatairól, annak típusáról a tanulók adottságait, körülményeit figyelembe véve a tantárgyat tanító pedagógus dönt.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő a feladatok és modulok függvényében változó. Az órán lassabban dolgozó diákoknak feltehetően több otthon elvégzendő feladta keletkezik.
- A napi felkészülés otthoni, az elméleti órákra tanulás, önálló kutatás, önálló gyűjtőmunka formájában is történhet.

3.6 Középszintű érettségi vizsga témakörei

Az érettségi vizsgatárgyak témaköreit és követelményeit a 40/2002. (V. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről tartalmazza.

3.7 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk a közismereti tantárgyak közül az idegen nyelvet és az informatikát, valamint a matematikát a hatékonyabb pedagógiai munka érdekében.

A szakközépiskolai osztályok 9. és 10. évfolyamán a tantárgyi tudás alaposabb és hatékonyabb elmélyítése megkívánja a matematika tantárgy csoportbontásban való tanítását.

SZVK, és OKJ szabályozásoknak, előírtaknak megfelelően csoportbontásban végezzük a szakmai gyakorlatokat. Célunk, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására a kics csoportos gyakorlati modulok foglalkozásain.

3.8 Az iskolában alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Kiválasztásukról a munkaközösségek döntenek az alábbiak szerint:

A tankönyvek esetében:

- szakmai színvonal, korszerűség;
- nyelvezet, használhatóság;
- az osztály adott óraszám;
- a tantárgyi kimenet céljainak és követelményeinek biztosítása (érettségi, felvételi, OKJ-vizsga, műveltség megalapozása);
- a kiválasztott tankönyvek illeszkedjenek a helyi tanterv, és a kerettanterv, az alpműveltségi és az érettségi vizsgaszabályzat követelményeihez;
- a szakmai tankönyvek biztosítsák egy-egy szakma magas színvonalú elsajátításának lehetőségét;
- ábrákban gazdag, szemléletes legyen;
- alkalmazkodjon a tanulók életkori sajátosságaihoz;
- esztétikai megjelenés.

Az eszközök feleljenek meg:

- az EU követelményeinek és a minőségbiztosításnak (munkafüzetek, nyelvkönyvek, tesztek, feladatlapok);

- a technikai, műszaki feltételeknek (előadó, szaktanterem, tornaterem, könyvtár, nyelvi szaktanterem);
- az egészségügyi előírásoknak (fizika, kémia, áruismeret szaktanterem, tornaterem);
- a balesetvédelmi szabályoknak (eszközök, gépek, tanulmányi szolgáltatások);
- környezetvédelmi szempontoknak.

A tankönyvek és a taneszközök kiválasztásának elvei:

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az EMMI hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés, stb.)

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a pedagógusok szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők feladata.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- szerepeljen a hivatalos tankönyvjegyzékben,
- illeszkedjen az iskola helyi tantervéhez,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket részesítik előnyben, amelyek több tanéven keresztül használhatók,
- legyen színes, változatos, motiváló,
- képei, ábrái, szövegei legyenek egyértelműek és érthetőek,

A leendő 9. osztályosok szülei a nyílt napon (legkésőbb a beiratkozáskor), a felsőbb évesek a szülői értekezleten, az iskola honlapján kapnak tájékoztatást a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről.

A tankönyvrendelés rendjét, kedvezményes tankönyvvásárlásra való jogosultságot az intézmény tankönyvellátási szabályzata határozza meg.

Az iskolai oktatásban alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket és taneszközöket a helyi tantervben szereplő ajánlati listából pedagógiai és szakmai munkaközösségeink választják ki.

3.9 Mindennapos testnevelés

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a tanulók egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor, és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely a mozgás szegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthető.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is
- a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesüljenek a teljes testmozgás-programban
- a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is tanítson meg (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében);
- a testmozgás-program játékokat is tartalmazhat
- a szakmák egyoldalú terheléséből adódó deformitások, egyoldalú terhelések következményeinek, megelőzése fontos feladat

A heti öt órából legfeljebb heti két óra a Testnevelés és sport műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (úszás, néptánc, közösségi és más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás), vagy az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően különféle más sporttevékenységekre fordítható (mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok, sportrendezvények).

3.10 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A középiskolában és szakiskolában évente egy alkalommal, tavasszal gondoskodni kell a tanulók fizikai állapotának méréséről. Az egységes minőségbiztosítás érdekében fel kell tárnunk az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek területén mutatkozó esetleges hiányosságokat, és képességek szerinti differenciált terheléssel törekedni kell azok mielőbbi felszámolására. Rendszeres testedzési lehetőség biztosításával – a tanárnak, tanulónak és szülőnek – törekedni kell az egészséges életmód kialakítására, elősegítve a prevenciót is.

Erőnléten az egyén fizikai, pszichikai összetevőjét értjük, amelyet mindenekelőtt az állóképesség, az erő és a gyorsaság, és a velük kapcsolatos pszichikai tulajdonságok határozzák meg.

Az általános fizikai teherbíró-képesség mérésének lehetőségei:

- Az erő vagy állóképesség mérése: Cooper teszt 12 perces futás.
- Dinamikus ugróerő, az alsó végtag dinamikus erejének mérése: helyből távolugrás, vagy és súlypontemelkedés.
- Dinamikus dobóerő a kar - törzs és a lábizmok együttes dinamikus erejének mérése: kétkezes labdadobás hátra, fej fölött tömött medicinlabdával.
- A vállövi és a karizmok erő-állóképességének mérése: mellső fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás, meghatározott ideig.
- Csípőhajlító és a hasizom erő-állóképességének mérése: hanyatt fekvésből felülés térdérintéssel folyamatosan, meghatározott ideig.
- Hátizom erő-állóképességének mérése: hason fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan, meghatározott ideig.
- Ingafutás

A kapott eredményeket regisztráljuk, kiértékeljük és rögzítjük, majd a tanulókat és szüleiket tájékoztatjuk az elmaradásukról, illetve fejlődésükről a korábbi eredményükhöz képest.

Egyéb, a tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok:

9.- 10. évfolyam:

- 60 m síkfutás térdelőrajttal (fiú, leány)
- 600 m síkfutás állórajttal (leány)
- 800 m síkfutás állórajttal (fiú) 11-12. évfolyam:
- 60 m síkfutás térdelőrajttal (fiú, leány)
- 800 m síkfutás állórajttal (leány)
- 1000 m síkfutás állórajttal (fiú)

3.11 Az iskolai egészségnevelési és környezeti nevelés elvei

Egészségnevelés elvei

Hosszú távú célok

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy az intézmény tanulóink elemi ismereteket szerezzenek- és folyamatosan bővítsék azt - a közvetlen és tágabb környezetükről, egészségügyi szokásokról, az egészséges életmódról.

Ennek érdekében:

- ki kell alakítani tanulóinkban egy egészséges szokásrendszert - egyéni képességeiknek megfelelően - mely segítségével létrejön a testi higiénia és a tiszta környezet iránti igényük,
- fejleszteni a tanulók önbizalmát, a közösséghez való pozitív tartozását, a konfliktushelyzet kezelését, az „egészséges” párkapcsolat kialakításának módját, ezzel érve el a gyerekek lelki békéjét,
- a szokásrendszer rögzítésével kialakítani bennük (képességeiknek megfelelően) a testi higiéniére, a tiszta környezetre való igényt,
- megismertetni a személyi higiéniét szolgáló eszközök használatának kiemelt jelentőségét (mosdókesztyű, külön törülköző...),
- egyéni képességeknek megfelelően kialakítani azt a képességet, hogy a szerzett tudást alkalmazni tudják

Középtávú célok

- segítse megnyerni a gyermekotthoni környezetének támogatását az oktató-nevelő munkához,
- a tanuló ismerje fel, hogy a sport az energia és feszültség levezetés egyik legjobb területe, formája,
- bővíteni a fertőző betegségekről szerzett ismereteket

Rövid távú célok

Az egészségnevelés kerettantervi kompetenciaként az oktatás, nevelés, rehabilitáció valamennyi területén jelenjék meg.

Feladatok

A helyi tantervben fejlesztési területenként, a tanmenetben jelöljük meg a feladatokat és módszereket.

Az egészségnevelés kiemelt témakörei:

- egészséges táplálkozás
- betegség, balesetek elkerülése
- egészségfejlesztő testmozgás
- higiénés magatartásra nevelés
- függőséghez vezető szokások (alkohol, dohányzás, drog) megelőzése
- helyes egészségfelfogás kialakítása
- társas kapcsolatok egészségügyi kérdései
- mentálhigiéné, krízis prevenció
- harmonikus kapcsolat kialakítására nevelés, konfliktuskezelés
- családi életre nevelés, szexuális nevelés

Egészségnevelési programhoz kapcsolódó hagyományaink

- Témnap megtartása
- Mozgásélményben gazdag sportnap társintézmények bevonásával
- Tanulmányi versenyeken való részvétel
- Osztálykirándulások a természetbe, egészséges környezetbe

- Egészséges táplálkozás gyakorlati feladatokkal klubdélután keretein belül a diákoththonban

Egészségmegőrzés módszerei

- Egészségnevelés, Egészségfejlesztés
- Tanácsadás
- Szűrővizsgálatok:
 - Iskolaorvosi szűrés
 - Gyermek-ideggyógyászati felülvizsgálat
 - Fogorvosi szűrés
 - Ortopédiai szűrés
 - Gyógytestnevelésre szorulóknak szűrése
 - Tanulók szomatikus fejlődésének nyomon követése
- Munkaegészségügyi vizsgálat

Környezeti nevelés elvei:

Törvényi háttér

Környezetvédelmi törvény célként az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítását, a környezet elemeinek és folyamatainak védelmét és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását fogalmazza meg.

Legfontosabb alapelvei: a megelőzés, az elővigyázatosság, a leghatékonyabb megoldás, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékozódás és a nyilvánosság.

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

A **Természetvédelmi törvény** kimondja, hogy a természeti értékeink védelme, a természetvédő szemlélet kialakítása elsődleges állami feladat. Kiemelt szerepet kell biztosítani a természet értékeinek megóvásában a civil szférának és az állampolgároknak, hiszen a nemzeti kincsnek minősülő természeti értékeink megőrzése az állampolgárok és önszerveződő csoportjaik aktív részvétele nélkül nem lehetséges.

A **géntechnológiai tevékenységről szóló törvényben** is fontos feladatként jelenik meg az oktatás, a képzés és a tájékoztatás. Ennek értelmében „Az állami feladatok ellátása során a

Kormány gondoskodik arról, hogy a géntechnológiával módosított szervezetek felhasználóival, fogyasztóival az iskolai és az iskolán kívüli oktatás, képzés, tájékoztatás keretében ismertetésre kerüljön a géntechnológia lényege és alkalmazásai, az így módosított szervezetek használatának környezeti, egészségügyi, gazdasági, társadalmi hatásai és kockázatait”.

Az **állatok védelméről és kíméletéről szóló törvény** célja, hogy elősegítse az állatvilág egyedeinek védelmét, fokozza az emberek felelősségtudatát az állatokkal való kíméletes bánásmód érdekében, valamint meghatározza az állatok védelmének alapvető szabályait. A törvény kimondja, hogy az oktatás során állatkísérletek elvégzésére a diákokat nem lehet kötelezni.

Nemzeti Környezetvédelmi Program helyzetértékelése szerint: *„A környezetvédelemben felmerülő problémák jelentős része vezethető vissza arra a tényre, hogy Magyarországon még nem megfelelő szintű a környezeti tudatosság foka. A lakosság ismeretei a környezetről, a környezetvédelemtől, annak megóvásáról hiányosak, és többnyire nem megfelelő színvonalúak.”.* A társadalmi részvétel és tudatosság erősítésében kiemelkedő szerepe van a közoktatási, felsőoktatási és kulturális intézményekben folyó tevékenységnek.

A **Hulladékgazdálkodásról szóló törvény** kimondja, hogy a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket oktatni kell, azok a Nemzeti Alaptanterv részét képezik. Ezeknek az ismereteknek az oktatásával és terjesztésével – az állami, önkormányzati intézmények és más szervezetek bevonásával, valamint közszolgálati hírközlő szervek igénybevételeivel – elő kell segíteni, hogy a társadalom környezeti kultúrája növekedjen.

A környezeti nevelés:

- megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő ill. élettelen környezettel;
- kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére;
- felkelti az igényt, képessé tesz:
 - a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására;
 - összefüggő rendszerben történő értelmezésére; a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére;
 - a problémák megkeresésére, okainak megértésére;
 - kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ez által a lehetséges megoldások megkeresésére;

- az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben;
- a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.

A környezeti nevelés olyan értékek felismerésének és olyan fogalmak meghatározásának folyamata, amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében. A környezeti nevelés, hatást gyakorol a környezet minőségét érintő döntéshozatalra, személyiségformálásra és egy széles értelemben vett viselkedésmód kialakítására.

Hosszú távú cél

Célunk, hogy tanítványaink egyéni képességeiknek megfelelően környezettudatos felnőttekké váljanak. Ennek érdekében tanulóinkban ki kell alakítanunk:

- környezettudatos magatartást, mely esetükben a pozitív mintakövetést, a tudatos odafigyelést és az egyéni képességekhez és lehetőségekhez mért környezetvédelmi tevékenység szintjét jelenti
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és segített életvitelt
- környezet értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését
- egészséges életmód igényét és el kell sajátítani az ehhez vezető, általuk is követhető technikákat, módszereket
- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozását elemi szintű ökológiai gondolkodás kialakítását
- fenntarthatóságra nevelést
- a környezetesztétika hatékony fejlesztését
- érzelmi és értelmi környezeti nevelést
- toleranciát és segítő életmódot

Rövid távú célok:

A környezeti nevelés az oktatás és a nevelés valamennyi területén jelenjen meg.

Feladatok: A helyi tantervben fejlesztési területenként jelöljük meg a feladatokat és a módszereket.

Sikerkritérium:

- környezeti nevelési tartalom a tanórákon;
- változatos, cselekvésbe ágyazott tanítási módszerek.

Erősítsük a tantárgyközi kapcsolatot, egységben lássák a tanulók az egy témához tartozó ismeretet.

Feladatok: Projektek kidolgozása /jeles napok, aktuális helyi programok

Sikerkritérium:

- rendszerszemlélet kialakítása
- ismeretek összekapcsolódnak.

A pedagógusok, minden dolgozó és minden szülő személyes példájukkal legyenek környezettudatos életvitel hiteles terjesztői.

Az iskolán kívüli környezeti nevelés néhány javasolt helyszíne:

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben

Tanórán:

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak az olyan, a hétköznapi élettel is kapcsolatos vonatkozások, amelyek a diákokhoz is közel állnak. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Így lehetőség nyílik az élményszerű tanításra és tanulásra. Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint csak így lehet okosan, átgondoltan tenni a környezet megóvásáért.

Tanórán kívüli programok:

- A gyerekek olyan versenyeken és pályázatokon indulhatnak, ahol a környezet- és természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat.
- Az iskolában rendszeresen különböző gyűjtési akciókat (elem-, alumínium-, papírgyűjtés) szervezünk.
- Természettudományi jellegű múzeumok látogatása pl. Gyula, Békéscsaba, Szeged,

- Szabadtéri, néprajzi múzeumok látogatása: letűnt korok embereinek életmódjáról, eszköz- és anyaghasználatáról, természettel való kapcsolatáról lehet tanítani.
(Gyula: Tanyamúzeum, Ópusztaszer: skanzen)
- Túrázási, kajakozási, kenuzási lehetőségek
- Tanösvény: Szabadkígyós, Póstelek - Békéscsaba
- Versenyek (tisztasági verseny stb.).
- Sportkörök
- Öntevékeny művelődési lehetőségek: a mozi, tv, video-játékok éppúgy ide tartoznak, mint a könyvek, oktató programok, múzeumok vagy közösségi házak programjai, természetjárás
- Klubdélután: egészséges táplálkozás alapjainak megismerése.
- Sportnap, kerékpártúra, gyalogtúra: értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes.

Módszerek Játékok

- szituációs
- érzékelést fejlesztő
- memóriafejlesztő
- drámapedagógia
- egyszerű képes feladatlapok

Riport módszer

- fotóriport saját készítésű felvételekből
- képgyűjtemény, témaalbumok lapokból
- sorozatrajz

Projekt módszer

- analízis-akcióprojektek (lekvár főzése, aszalás...) Aktív, kreatív munka
- természetvédelmi és fenntartási munkák
- rekonstrukciós munkák
- madárvédelmi feladatok
- szelektív hulladékgyűjtés
- rend-, és tisztasági verseny

3.12 A tanuló jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelésének alapelvei

A tanulók jutalmazásának alapelvei:

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

A jutalmazás konkrét formáit a házirend a tanulók jutalmazásának irányelvei című pontja tartalmazza.

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelésének alapelvei

Célja:

- a tanulók iskolai értékelése során a tanulók tudását, teljesítményét, attitűdjét, magatartását figyelhetjük meg önmagukhoz képest, illetve a közösségre megállapított követelményekhez viszonyítva.
- Az értékelés a pedagógiai folyamat része, a visszacsatolás funkcióját látja el.

Az osztályfőnökök - az osztály tagjaival megbeszélve - az osztályozó konferencián javaslatot tesznek az egyes tanulók magatartásának és szorgalmának osztályzattal történő értékelésére. Minden tanuló értékelésében a diák nevelése szempontjából legmegfelelőbb érdemjegyet kell kialakítani. Az értékelést az osztályozó értekezletet megelőzően az érintett szaktanárok megvitatják, az osztályozó értekezleten elfogadják.

Az értékelési szempontok a következők:

Magatartás

Példás (5):

Minden iskolai munkáját képességeihez, lehetőségeihez mérten általában becsületesen pontosan és megbízhatóan elvégzi. Az iskolai házirendet betartja. Az önként vállalt és rábízott feladatokat elvégzi. Életkorának, egyéni fejlettségének megfelelő szinten kulturált, illedelmes magatartást tanúsít iskolán belül és iskolán kívül is. Nincs semmilyen fegyelmije. Az iskola érdekében tanórán kívüli tevékenységével hozzájárul az iskola hírnevének öregbítéséhez.

Jó (4):

Iskolai munkáját képességeihez, lehetőségeihez mérten többnyire elvégzi. Az iskolai házirendet betartja. A rábízott feladatokat elvégzi. Életkorának, egyéni fejlettségének megfelelően

igyekszik kulturált magatartást tanúsítani iskolán belül és iskolán kívül is. Beszédkultúrája korosztályának megfelelő szinten illemtudó.

Változó (3):

Az életkorának, egyéni fejlettségének megfelelő magatartási normákat nem képes vagy nem akarja betartani, önuralmat csak tanári felügyelet mellett gyakorol. Társaival időnként durva, játék közben sem maga a játék érdekli. Gyakran megsérti a házirendet. Iskolán kívüli negatív magatartásával hívja fel magára környezete, társai, a közösség felnőtteinek figyelmét. Beszédstílusa udvariatlan, nyegle; szóhasználata időnként közönséges. Osztályfőnöki intéssel, figyelmeztetéssel rendelkezik. Ebben az esetben jegye a II. félévben legfeljebb jóra javulhat.

Rossz (2):

Szándékosan sérti meg a megfelelő magatartási normákat. A házirendet semmibe veszi, társait igyekszik megakadályozni annak megtartásában. Társait negatív irányba befolyásolja (dohányzás, alkoholfogyasztás, drogfogyasztás, lopás, rongálás stb.) Durva, kötekedő magatartást tanúsít, beszéde trágár. Súlyos fegyelmi elmarasztalásban részesült (igazgatói, nevelőtestületi intés, figyelmeztetés). Ebben az esetben jegye a II. félévben legfeljebb változóra javulhat.

Szorgalom

Példás (5):

Kötelességtudó, tanulmányi munkája során tehetségéhez, képességeihez és lehetőségeihez mértelen mindent megtesz. Érdeklődési körébe tartozó tantárgyakhoz kapcsolódó egyéb munkákat szívesen vállal, azokat el is végzi. A tanórai munkában aktívan részt vesz, az órákra lelkiismeretesen készül.

Jó (4):

A tanórákra lelkiismeretesen készül, azokon rendszeresen dolgozik. Kötelező munkáit jól elvégzi, de plusz feladatot nem vállal. Jó szorgalmat kap az a tanuló is, aki megelégszik a tanulás nélkül összegyűjtött ismeretekkel, általában jól teljesít, de nem a tőle elvárható szinten.

Változó (3):

A tanulmányi munkája, teljesítménye ingadozó. Minden ismeretszerzési, művelődési folyamat során szétszórtság, érdektelenség, nemtörődömség jellemzi. Iskolai felszerelése hiányos, ami munkája sikerét hátráltatja. Időnként pótolja hiányosságait.

Hanyag (2):

A tanulmányi munkában megbízhatatlan, órán nem figyel, nem vesz részt a közös munkában. Felhívásra, felszólításra sem végzi el feladatát. Szétszórtságát, érdektelenségét, nemtörődömségét tetőzi, hogy felszerelése hiányos, hiányosságait nem pótolja. Jóval képességei alatt teljesít. Legalább két tantárgyi elégtelennel rendelkezik.

A szakképzési HÍD programban a resztoratív eljárást helyezük előtérbe:

Az iskolai életben azt az újdonságot nyújtja ez a szemlélet, hogy ha normasértés történik, nem a gyerekek feje fölött döntünk a büntetésről, nem felülről próbáljuk rájuk kényszeríteni a szabályok betartását, hanem a diákokat egyenrangú partnerekként bevonva, velük együtt oldjuk meg a problémát. Lényeges, hogy eközben az érintettek egyaránt részesülnek magas kontrollban és komoly érzelmi támogatásban.

3.13 A nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére alapvetően integrált oktatást biztosítunk. A tantárgyi keretek között megjelenő etnikai kisebbség kultúrájának, képzőművészetének, zenei világának, népviseletének és életmódjának megismerése nem elkülönítetten, hanem az évfolyamok tantervi követelményeiben beépítve, az egyes témakörök részterületeiként megjelennek, és azok a Magyarországon élő többi népcsoporttal együtt tárgyalásra kerülnek.

A településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- tanórák
- osztályfőnöki órák
- tanórán kívüli tevékenységek:
 - szakkörök,
 - hagyományőrző rendezvények,
 - kiállítások szervezése, rendezése,

- szabadidős tevékenységek,
- színház- és múzeumlátogatás,
- hangverseny látogatás,

A tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységekben lehetőség nyílik a toleranciára való nevelésre, a másság megismerésére, tiszteletben tartására.

3.14 Alkalmazott pedagógiai módszerek

Az oktatásban lehetőség szerint széles körben alkalmazzuk a projekt módszert.

Az alkalmazott módszer kiválasztásának alapelvei:

- a pedagógiai célokhoz, tartalomhoz igazodó módszerek
- a tanuló fejlettségi szintjének, állapotának, szükségleteinek megfelelő módszerek alkalmazása
- a tanulók életkori sajátosságainak, előzetes tudásának figyelembe vétele
- az adott helyzetnek megfelelő módszerek kiválasztása
- a szakértői véleményben megfogalmazott javaslatokhoz, megállapításokhoz leginkább alkalmazkodó módszerkombinációk használata
- a tapasztalatszerzés a követendő mintaadás, a modellnyújtás, utánzás, cselekedtetés, gyakorlás, a megerősítés, játékok, szerepjátékok, fejlesztő beszélgetések jelenléte a tanítás-tanulás, a nevelés egész folyamatában
- fontos a szokások, szabályok követése, gyakorlása, az önállóság kialakítása
- az egészséges életmód szokásrendszerének és a minél önállóbb életvezetés tevékenységeinek gyakorlása
- az alkotó képesség kibontakoztatása

Kompetencia-alapú oktatás alapelvei:

A mai korszerű iskola feladata nem lehet más, mint hogy jól felkészült, hasznosítható tudással rendelkező diákokat képezzen, s olyan képességek és készségek birtokába juttassa őket, amelyekkel el tudnak igazodni korunkban felkészültségükkel alkalmazkodni tudnak a folyamatosan változó munkaerő-piaci igényekhez.

- Az intézményünkben bevezetett képzés fő célja az, hogy az intézményből kikerülő diákok rendelkezzenek azokkal a kulcs-kompetenciákkal, amelyek az életpályájukhoz segítségül szolgálnak. Ezzel hozzájárulunk az ismeretek jobb alkalmazásához, a tudás és képességek jobb kihasználásához az oktató-nevelő munkában. Ez a fajta oktatás az előre meghatározott kompetenciák megszerzésére irányul. Nagy teret szánunk a képességek, a készségek fejlesztésére, az alkalmazásképes tudásra. Érvényesítjük, pl. azt, hogy a kompetencia egy képesség és egy adott területen való jártasság ötvözete, és egy adott szaktárgyi területen jelentkező követelmények magasabb szintű teljesítése.
- Az egész életen át tartó tanulásra készítjük fel a tanulókat, melyek a szövegértési - szövegalkotási, matematikai; a szövegértés, szövegalkotás valamint a szociális, életviteli és környezet kompetenciaterületekre terjednek ki.
- A megvalósított munkában az ismeretátadás és képességfejlesztés integráltan valósul meg, az itteni tudástartalmak alkalmasak a hozzáadott értékek mérésére, a sikeres érettségi vizsgákra való felkészítésre.

Az oktatás eredményessége

Csak akkor eredményes, ha a *kompetenciák* (az intellektuális, a szociális és az érzelmi intelligencia), a *követelmények* (a szakmai tudás, az önfegyelem) és a *körülmények* (az optimális és a feladatsorokkal nehezített) együtt hatása megfelelő mértékű.

A projektben az elvárható ismeretek, képességek, magatartás- és viselkedéssjegyek összessége kerül átadásra.

- A fő cél az, hogy egy új pedagógiai kultúrát honosítsunk meg, különös tekintettel a tanár személyiségére (annak példamutatására) és felkészültségére. Ide tartozik a személyiségközpontú pedagógiai gyakorlat megvalósítása is, vagy az életkori sajátosságokat figyelembe vevő pedagógusszerep újszerű át-, illetve kialakítása.
- Az intézményben bevezetett programok teljesítményre alapoznak, figyelembe veszik az egyéni haladást, tanulásközpontúak, gyakorlat-orientáltak, amelyekben specifikus célkitűzések vannak, s rögtöni visszajelzéseket adnak a programfelelős pedagógusnak.
- A differenciálás vagy a kooperatív technikák, projektek alkalmazása újítja meg leginkább az oktató munkát.
- A kompetencia-alapú fejlesztésben a tanuló tevékeny közreműködése nélkülözhetetlen.
- A kiscsoportos munka, a projektmódszerek, a kooperatív technikák egyértelműen segítik tanulóink munkáját. Az itt megszerzett kulcskompetenciák alkalmassá teszik

tanulóinkat arra, hogy az itt megszerzett kompetenciákat a későbbiek során is fejleszteni, frissíteni tudják.

- A szociális, életviteli- és környezet valamint a szövegértés, szövegalkotás kompetencia terület moduljait több tanár, több tantárgy keretében használja fel a tanulók kulcskompetenciáinak fejlesztésében. Elsősorban az osztályfőnöki órákon jelenik meg e kompetencia fejlesztése. Egy-egy témakört projektmódszerrel dolgoznak fel a tanulók, melynek segítségével az önálló tanulás, ismeretsajátítás fejlődik. Az SDT és a kooperatív technikák rendszeres használata biztosítja a tanuló tevékeny közreműködését a tudásanyag elsajátításában.
- A kompetencia alapú oktatás bevezetésének céljai:
 - a sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése;
 - kompetencia alapú oktatás elterjesztése;
 - a kompetencia alapú oktatás megvalósításához illeszkedő módszertan széleskörű megismerése, megvalósítása;
 - a nevelőközösség módszertani kultúrájának fejlesztése;
 - a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése;
 - az esélyegyenlőség érvényesítése;
 - újszerű tanulószervezési eljárások bevezetése;
 - szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása;
 - egyéni fejlesztési tervek készítése;
 - digitális írástudás elterjesztése.

Alkalmazott módszerek, eljárások

- Hatékony, tanuló megismerési technikák alkalmazása
- Tanulói tevékenységre épülő ismeretszerzés, képességfejlesztés
- Életkornak megfelelő drámapedagógiai eszközök alkalmazása
- Informatikai ismeretek tanítása, alkalmazása; internet-használat
- A verbális és a vizuális információhordozók együttes alkalmazása különösen a HH/HHH tanulók esetén
- A tanulók önálló felfedező, kutató tevékenységét támogató módszerek alkalmazása

- Az ön-és csoportértékelés alkalmazása a személyes és társas kompetenciák fejlesztése érdekében

3.15 Az intézmény hagyományrendszere

Iskolai ünnepek

Ünnepélyes tanévnyitó, tanévzáró. Nemcsak a tanulók fogadása, hanem a búcsúztatása is ünnepélyes formában történik. Az iskolai életünk egyik legszebb pillanata a szalagavató, intézmény névadójának évfordulója, ballagás.

Megemlékezés a történelem jeles évfordulóiról iskolai ünnepek keretén belül.

Kollégium

Kiemelt ünnepek:

- Gólya hét
- Karácsonyi vetélkedő
- Karácsonyi vacsora
- Farsang
- Egészség hét
- Végzősök búcsúztatása

Továbbra is fontosnak tartjuk azt az integrációs törekvésünket, hogy a, általános iskolákat valamint az intézmény valamennyi egységét meghívjuk ünnepeinkre és mi is részt vegyünk rendezvényeiken.

Családi jellegű ünnepek:

Születésnapok, névnapok csoporton belüli megünneplése.

Nemzeti ünnepeink:

Nemzeti ünnepeinket faliújságok díszítésével, plakátok készítésével köszöntjük, szobrokat, emlékműveket keresünk fel, virágokat helyezünk el.

Október 23. és március 15. iskolai szintű ünnepséggel, október 6., február 25., április 16., június 4-ről osztályfőnöki órák keretében emlékezünk meg.

4. Záradékok

A Gyulai SZC Harruckern János Szakképző Iskolája és Kollégiuma Pedagógiai programjának mellékletei tartalmazzák az intézmény helyi tanterveit. A pedagógiai program a mellékleteivel együtt került elfogadásra és a mellékleteivel együtt érvényes.

5. Legitimáció

A Gyulai SZC Harruckern János Szakképző Iskolája és Kollégiuma Pedagógiai programját az intézmény tantestülete áttekintette és tantestületi értekezleten elfogadta.

Gyula, 2017. augusztus 31.

Czeglédiné Szappanos Anita

igazgató

6. Mellékletek

A pedagógiai program mellékletei megtekinthetők és letelhetőek a:

<http://harruckern.hu/Let%C3%B6lt%C3%A9sek-m56>

(Az intézmény helyi tantervei iskolatípusok és képzési típusok szerint)

1. sz. melléklet Szakképzési HÍD Program pedagógiai programja
2. sz. melléklet Kollégium Pedagógiai Programja és Helyi Tanterve
3. sz. melléklet Szakgimnázium 9 – 12-13. évfolyam Közismereti tantárgyak képzése
4. sz. melléklet Szakgimnáziumi közismereti órák 2016. szeptember 1-től
5. sz. melléklet Szakgimnáziumi szakmai képzés 9-13. évfolyam Szakmai tárgyak képzése 2016-tól
6. sz. melléklet Szakgimnázium 9 – 12-13. évfolyam Szakmai tantárgyak képzése 2013-tól
7. sz. melléklet Szakgimnáziumi szakképzés 13-14. évfolyam
8. sz. melléklet. Szakgimnáziumi szakképzés 13-14 évfolyam esti
9. sz. melléklet Szakgimnáziumi szakképzés 15. évfolyam
10. sz. melléklet. Szakgimnáziumi szakképzés 15. évfolyam esti
11. sz. melléklet, Szakközépiskolai közismereti tantárgyak helyi tanterve, 2016. szeptember 1-től
12. sz. melléklet Szakközépiskolai képzés szakmai tantárgyainak képzése 3 éves
13. sz. melléklet Szakközépiskolai szakmai képzés helyi tanterve 9-11 évfolyam
14. sz. melléklet Szakközépiskolai szakmai képzés helyi tanterve 9-11 évfolyam 2017. szeptember 1.
15. sz. melléklet Szakiskolát végzettek érettségire történő felkészítése nappali képzés
16. sz. melléklet Szakiskolát végzettek érettségire történő felkészítése esti képzés
17. sz. melléklet Szakiskolai képzés esti felnőttoktatás
18. sz. melléklet. Szakközépiskolai szakképzés 13-14 évfolyam esti 2016. szeptember 1-től
19. sz. melléklet Szakiskolai közismereti és szakmai tantárgyainak képzése 2016. szeptember 1-től
20. sz. melléklet: Szakképzési HÍD Program Közismereti helyi tanterve
21. sz. melléklet Szakképzési HÍD Program Szakmai helyi tanterve
22. sz. melléklet Szakképzési HÍD Program Szakmai helyi tanterve (esti)